

Javna razgrnitev PUP za Golf center in Terme Snovik

Poudarek varovanju okolja

Po sklepu izvršnega sveta bosta na občini Kamnik ter v krajevnih skupnostih Volčji Potok in Srednja vas za mesec dni razgrnjena osnutka prostorsko ureditvenih pogojev za Golf center (Volčji Potok) in za Terme Snovik (Srednja vas). V tem času bodo pripravili tudi javno obravnavo o teh dokumentih. Sodeč po razpravi na izvršnem svetu se ta močno zavzema za to, da bi bili objekti in samo golf igrišče izvedeni ta-

ko, da bi čimmanj negativno vplivali na okolje. Zato prostorski pogoji namenjajo posebno pozornost ohranitvi obstoječih močvirnih ekosistemov z značilno favno in floro. Prav tako bo potrebno upoštevati vse omejitve glede uporabe pesticidov in gnojil. Gre namreč za okrog 40 ha zemljišč ob Arboretumu, na katerem nameravajo urediti polovično igrišče z devetimi luknjami.

Pri Termah Snovik se je iz-

vršni svet odločil še za dodatni poizkusni bazen severovzhodno od ceste v Snovik, v katerega naj bi napeljali toplejšo vodo iz vrtin v Potoku. Seveda se je takoj postavilo vprašanje, zakaj bi potem ne gradili toplac v Potoku. Odgovor je bil, da so v Snoviku ljudje pripravljene sodelovati, drugje pa ne. Verjetno pa bo v javni obravnavi kazalo razmisliti tudi o tem, ali je res najboljša rešitev gradnja brunaric na kmetijskih zemljiščih, ali pa bi jih kazalo postaviti ob rob gozda. Vsekakor bo javna razgrnitev navrgla še kakšno vprašanje, ki ga bo potrebno razrešiti, saj gre za dolgoročno pomembno turistično naložbo.

O času in kraju razgrnitve obeh prostorskih aktov Zavod za urbanistično načrtovanje seznanja vse zainteresirane v današnji številki Kamniškega občana na 5. strani.

F. SVETELJ

Delegacija pobratene občine Gendingen pod vodstvom župana L. H. J. Petersa (na sliki prvi z desne) je bila prejšnji teden na dvodnevem obisku v Kamniku. Goste sta sprejela Maks Lavrinc, kamniški župan, in Miha Novak, predsednik IS, s sodelavci. Med drugim so si gostje ogledali tudi tovarno Titan, kjer so se z direktorjem Jožetom Brlecem pogovarjali o možnostih za poslovno sodelovanje med Titanom in njihovo kovinskopredelovalno firmo Ulamo. (Več o tem na 3. strani)

Na predvečer Dneva slovenske državnosti vabimo

na Stari grad v petek, 24. junija, ob 21.30 na tradicionalno kresovanje in ognjemet.

Ob sproščeni zabavi bomo skupaj proslavili zgodovinski dan, ko so Slovenci po stoletni želji dobili svojo državo.

Pod pokroviteljstvom Izvršnega sveta občine Kamnik Vas vabijo in obenem čestitajo k prazniku Občinski odbori:

Socialdemokratska stranka
Slovenska ljudska stranka
Slovenski krščanski demokrati
Zeleni Slovenije
Narodno demokratska stranka

Naslednja številka Kamniškega občana bo izšla v četrtek, 7. julija. Prispevke sprejemamo do srede, 29. junija; oglase, obvestila in zahvale pa do torka, 5. julija.

OB 25. JUNIJU – DNEVU DRŽAVNOSTI VSEM KAMNIČANOM ISKRENO ČESTITAMO!

PRESEDSTVO IZ IZVRŠNI SVET SKUPŠČINE OBČINE KAMNIK

OBČINA KAMNIK VABI NA PRAZNIČNI KONCERT MESTNE GODBE KAMNIK V POČASTITEV DNEVA SLOVENSKE DRŽAVNOSTI, KI BO V PETEK, 24. JUNIJA OB 19. URI NA PRIREDITVENEM PROSTORU ZA KAVARNO VERONIKA.

Ob dnevu slovenske državnosti

čestitata

uredništvo in časopisni svet Kamniškega občana.

ŽREBANJE KOČNA

velike nagradne akcije bo v **SOBOTO, 2. julija**, ob 17. uri pred KOČNO DISKONTOM na Perovem. Ne pozabite oddati nagradnih kuponov! Diskont bo ta dan odprt do 19. ure.

Pripravili smo tudi degustacijo VIN, PIVA in... bogato stojnično prodajo in obilo zabave ob živi glasbi ter dobri gostinski ponudbi. Čakajo vas razna presenečenja!

KOČNA MISLI NA SVOJE KUPCE!

PE KNJIGARNA na Ljubljanski cesti zbira do **30. JUNIJA PREDNAROČILA** za šolske knjige in zvezke. Vsi naročniki bodo vključeni v VELIKO NAGRADNO ŽREBANJE! (Tel.: 815-295)

Pestra izbira **POLETNIH OBLAČIL** v vseh trgovinah s tekstilom! Prepričajte se.

KUPUJTE V KOČNI!

DEŽURSTVA

V mesecu juliju sta do 19.30 ob SOBOTAH dežurni ZAPRICE in MOSTE, ob NEDELJAH od 8. do 11. ure pa ZAPRICE.
25. JUNIJA sta dežurni od 8. do 11. ure MARKET KRANJSKA in STRANJE!
26. JUNIJA od 8. do 11. ure je dežurna trgovina MARKET KRANJSKA.

OB 25. JUNIJU – DNEVU DRŽAVNOSTI VAM ISKRENO ČESTITAMO in vam želimo prijetno poletje, na katerega se lahko pripravite v naših trgovinah!

Ognjena preizkušnja Slovenije

Trditev, da Slovenci nimamo vseh pogojev, ki bi našo državo naredili primerljivo z drugimi, izhaja iz naslednjih dejstev: Slovenci nismo nikoli imeli svoje države, prav tako nismo imeli lastne in trdne gospodarske osnove, iz katere bi črpali moč, in še – nismo imeli svoje politične elite, ki bi znala ali pač zmogla združiti Slovence.

Vse to smo dvakrat v tem stoletju že skoraj imeli, če bi takratna politična elita domela slovenskega človeka, da preprosto ni možno vztrajati v državi narodov tako različnih kulturnih in gospodarskih nivojev. Jugoslovanski narodi so se v začetku našega stoletja sicer pokazali kot edina možna opcija zagotovitve kulturne avtonomije, nikakor pa taka povezava ne v prvi ne v drugi Jugoslaviji ni mogla zagotoviti gospodarske in politične samostojnosti, ki sta predpogoj obstoja slovenskega naroda. Začetki poti v neodvisnost so bili zaviti v megle dvomov in odklanjanj. »Slovenci moramo imeti svojo mošnjo, palico in puško,« je nekega vročega poletnega

(Nadaljevanje na 2. strani)

KNJIGARNA IN PAPIRNICA GLAVNI TRG 11, KAMNIK (Podgorškova hiša)

CENJENE KUPCE OBVEŠČAMO, DA BOMO Z 28. 06. 1994 SVOJE POSLOVANJE NADALJEVALI NA NOVI LOKACIJI V CENTRU KAMNIKA.

ŠOLSKE POTREBŠČINE UČBENIKI

ODPRTO: 7.00 - 19.00
SOBOTA: 7.00 - 13.00

FOTOKOPIRANJE

Kamnik bogatejši za energetske svetovalno pisarno

Tudi trma nekaj velja

»Otvoritev Energetske svetovalne pisarne za občane, ki Kamnik vključuje v republiški projekt energetskega svetovanja v okviru Ministrstva za gospodarske dejavnosti, pomeni pomemben korak na poti k uresničevanju energetskega koncepta mesta, ki smo ga v Kamniku že sprejeli. In četrta naša pisarna ni prva, po vrsti je enajsta, pa se vendarle lahko pohvali, da je prva tovrstna pisarna v mestu z že sprejetim energetskega konceptom,« se je na otvoritvi slednje – sredi minulega tedna – pohvalil Matjaž Malovrh iz ZRMK Ljubljana, ki bo pisarno tudi vodil.

Pisarno je odprl Boris Sovič, državni sekretar za energetiko Ministrstva za gospodarske dejavnosti RS, ki je ob tej priložnosti izjavil, da ne dvomi v njeno uspešnost, še več, prepričan je, da bo kot mala mikroelektrarna privarčevala veliko energije. »Že zaradi vaše kamniške »trme« verjamem v to, zaradi trme, ki ji je

uspelo v času, ko so vsi udrihali po železnici, ohraniti vaš vlak. Zato sem prepričan, da se tudi danes ne boste enostransko navezali na zgolj en sam vir energije in hkrati prepričan, da je treba smotrni uporabi energije posvetiti enako veliko pozornosti kot njeni izbiri. Sicer pa je republiški energetskega koncept zamišljen povsem decentralizirano, saj pričakujemo, da bodo svoje izkušnje žarčile v širši prostor predvsem regionalne lokalne pisarne, ki morajo v dveh letih pomagati izdelati lokalne energetske zasnove – kar v Kamniku že imate. Zato bi se še zlasti želel zahvaliti vsem, ki so dovolj zgodaj vložili svojo energijo v oblikovanje takega energetskega koncepta, ki bo zdaj sam varčeval našo skupno energijo in s tem varoval tudi okolje.«

Mihael Novak, predsednik občinskega izvršnega sveta, je svoj pozdravni nagovor prav tako ujel v misel, da je svetovalna pisarna pravzaprav le kamenček v mozaiku prizadevanj in skrbi za ohranjanje okolja in zraka v tem preudovitem svetu ob vznožju kamniških planin. Zato je še toliko

bolj zadovoljen, da pisarno vodi zdaj že domačin, ki hkrati zelo uspešno sodeluje v projektu plinifikacije mesta, za kar se že pripravljajo lokacijski načrti. V končni fazi tega obsežnega projekta naj bi plin predstavljala skoraj polovico kamniških energetskega možnosti, prvi naročniki pa naj bi se na plin priključili že konec naslednjega leta.

Energetske svetovalne pisarne v strogem središču mesta (zraven občine in nasproti Planinke) bo odprta vsako sredo od 17. do 20. ure. Priporočljiva je vnaprejšnja najava, ki jo lahko sporočite vsak dan med 10. in 17. uro po telefonu 061 831-470. V pisarni bomo mogoče dobiti vse vrste nasvetov in informacij glede varčevanja z energijo, tudi o republiških sredstvih, ki so odmerjena v te namene, saj je pisarna zamišljena kot most, ki bo možnosti varčne in učinkovite rabe energije pripeljal do občanov, ki tudi v Kamniku še zdaleč niso tako informirani in osveščeni, kot bi bilo želeli. »Seveda, uspeha ne pričakujemo kar čez noč. Uspehi pa nam vendarle mora, saj pripravljamo tudi predavanja, gradiva, tečaje ...

V občinskih prostorih je na ogled razstava Smotrna raba energije, v sredo, 22. junija, bo v dvorani nad Veroniko predstavitev projekta Samogradnja sprejemnikov sončne energije,« našteva Matjaž Malovrh in dodaja, da se je Kamnik leta vzpenjal na neslavnih lestvicah onesnaženosti zraka nekje med tretjim in petim mestom. Pravi, da je že danes znatno boljše, saj je z Utokom in ukinitvijo še nekaj onesnaževalcev mesto lažje zadihalo in da zdaj kar 51 odstotkov vse onesnaženosti pripisujejo individualna kurišča – velikokrat zaradi neznanja.

A. P.

V delovnem predsedstvu, vodil ga je dr. Boris Fili, je sodelovala Marija Reba, predsednica Zelenih Kamnika.

Skupščina Zelenih Slovenije v Kamniku

Zeleni ne bodo popustili

»To je naša prva redna skupščina po enem letu, odkar so nas nekateri člani zapustili, ki bo tudi dokazala, da smo Zeleni Slovenije kljub vsemu obstali in delujemo naprej. Od današnje skupščine pričakujem predvsem dve bistveni dopolnitvi našega delovanja in sicer v organizacijskem smislu bomo s statutom določili večjo samostojnost delovanja občinskih odborov, v vsebinskem delu pa se bomo zavzeli za večjo

Vaneta Gošnika so Zeleni Slovenije ponovno izvolili za svojega predsednika.

radikalizacijo v našem delovanju, torej ne mislimo več popuščati glede temeljnih ekoloških problemov pri nas,« je za Kamniški občan povedal dosedanji in novi predsednik Zelenih Slovenije Vane Gošnik. Dejal je tudi, da so kamniški Zeleni eni od najbolj delavnih v Sloveniji in zato jim je vodstvo Zelenih tudi zaupalo organizacijo te pomembne skupščine. »Tudi sam sem se udeležil nekaterih njihovih uspešnih akcij. Njihova prizadevanja so vidna tudi po današnji zunanji podobi Kamnika,« je še dejal Gošnik.

Sicer pa so se skupščine oz. kongresa, kot so jo nekateri imenovali, poleg približno 80. delegatov iz občinskih odborov udeležili tudi mnogi gostje, med njimi tudi nekateri strankarski prvaki kot Janez Janša (SDSS), Marjan Podobnik (SLS), Peter

Smuk (LS) in Danijel Malenšek, Slovenska desnica.

V imenu Zelenih Kamnika je udeležence pozdravila njihova predsednica Marija Reba, v imenu občine Kamnik pa predsednik občinske skupščine Maks Lavrinc, ki je dejal, da so Kamničani veseli, da so Zeleni za kraj pomembnega srečanja izbrali prav Kamnik in jih povabil k ogledu naših znamenitosti.

Skupščine so se udeležili tudi predstavniki zelenih strank in gibanj iz Slovaške, Bosne in Hercegovine ter Hrvaške. Janez Janša, Marjan Podobnik in Peter Smuk so v pozdravnih nagovorih posebej čestitali Zelenim Slovenije, da so se kljub vsem težavam obdržali kot samostojna stranka z lastnim zelenim programom. Posebej toplo so zbrani pozdravili dr. Dizdarevičev, predsednico Zelenih Bosne in Hercegovine, ki je dejala, da je njihova dežela tudi ekološko povsem uničena in da pričakuje sodelovanje Zelenih Slovenije.

Razprava na skupščini je potekala v smislu gesla, zapisanega nad delovnim predsedstvom. Nas ne skrbi preteklost, nas skrbi prihodnost. V svojih programskih usmeritvah so zapisali, da so problemi okolja taki, da lepotni popravki ne bodo dovolj in da so potrebne korenite spremembe. Za svojega predsednika so Zeleni Slovenije izmed dveh kandidatov ponovno izbrali Vaneta Gošnika.

F. SVETELJ

Ognjena preizkušnja Slovenije

Nadaljevanje s 1. strani

dne dejal France Tomšič na zborovanju na ljubljanskem Kongresnem trgu, kjer se je zbrala množica ljudi v podporo zaprti četvorici. V tistem trenutku so bile to zelo težke besede, ki so povzročile val ogorčenja in odpora. Da pa je bila zahteva vendarle prava, je kasneje pokazal plebiscit, katerega rezultati so prisilili nekatere politike, do včeraj zveste Beogradu, da so nanj pozabili, na Beograd seveda – in se priključili Demosovi misli o samostojni Sloveniji. Zato smo zmagali.

Ob obletnici slovenske državnosti se v mnogih vedno znova ponavlja vprašanje, če je bila odcepitev smiselna in kaj smo pridobili z njo. Danes zmage ne znamo ceniti. Med nami so še vedno tisti, ki imajo vse od beograjskih gospodarjev, in tisti, ki čakajo na pesem kremelskih zvonov. Največ pa nas je tistih, ki želimo človeka vredno življenje, ki želimo delo in priložnost za naše otroke. Prav tako se mnogi sprašujejo, če nismo morda tudi Slovenci krivi za balkansko morijo – ali pa smo se ji morda zaradi naše odločnosti in modrosti izognili. Ob tem se spominam na slovenske miličnike, ki so bili hočeš nočeš vpleteni v nacionalne razprtije na Kosovu tako, da so sodelovali v dušitvi nacionalnega upora Albancev. Zato menim, da bi bila možnost, da bi v tem trenutku slovenski fantje umirali na krvavih bosanskih bojiščih, zato velika, če se ne bi osamosvojili.

Želim si, da bi se Slovenija še naprej razvijala le v miru, saj nam bližnja soseska in dočetrarajšnja domovina v vsej krutosti razkriva, da je MIR največja vrednota in najboljši pogoj za razvoj naše mlade države.

Priročnost za nas in naše otroke je v napredku Slovenije, v poštenem prehodu v kapitalistični družbeni red brez korupcije in ustvarjanja ne-normalno bogate in moralno izprijene gospodarske elite, ki ravnokar bogati – vendar ne na račun svojega dela. Slovenci smo majhen narod, preživeti naroda je drago, saj potrebujemo vse tisto kot veliki narodi. Zato mora biti naša družbenoekonomska ureditev solidarna in socialno pravična.

Vsem občankam in občanom čestitam ob prazniku državnosti!

IGOR PODBREŽNIK, podpredsednik SO Kamnik

30-letnica šole Frana Albrehta

Dolgoletna tradicija kovnice znanja

Osnovna šola Frana Albrehta letos praznuje 30-letnico obstoja. V petek, 10. junija 1994, so se v športni dvorani srečali mnogi, ki so v prvih učencev OŠ Frana Albrehta in sedanega našega župana Maksa Lavrinca. Spomnili so se tudi učiteljev jubilarov, ki na tej šoli poučujejo od vsega začetka, se pravi od leta 1963. To so: Jelka Mrzel, Metka Slabe, Albina Stangelj, Jelka Trebušak in Pavle Slabe.

O zanimivi zgodovini te šole smo prislunhli upokojenemu učitelju Jožetu Juvančiču, ki je bil pomočnik ravnatelja od izgradnje šole do upokojitve leta

1982. Nekaj prijaznih in vzpodbudnih besed je vsem nekdanjim in sedanjim učiteljem in učencem namenila višja svetovalka Zavoda za šolstvo Volga Stankovič.

V avli šole je bila ob tej priložnosti na ogled zanimiva razstava, ki so jo bogatila projektna dela iz slovenskega jezika, biologije, zemljepisa, zgodovine in glasbene vzgoje ter izdelki tehnične in likovne vzgoje, video krožka in različni drugi izdelki podružničnih šol. Razstavo so krasile medalje, pokali, priznanja in slikovni material šolskega športnega društva. Zgodovina te šole je zanimiva tudi po zaslugi pomočnika ravnatelja Harija Praperja, ki od leta 1982 skrbno beleži pomembne dogodke.

VERA MEJAC

Kljub devetim križem se je ga. Nada Mrak rada odzvala vabilu na slovesnost. Prisrčen stisk otroških rok in pomladno cvetje so jo osrečili.

Nastop učencev neveljske šole pod vodstvom učiteljice Jelice Slavič in ob spremljavi pianistke Tanje Vidic je požel še posebej buren aplavz.

Zanimivo razstavo sta si ogledala tudi Maks Lavrinc, eden od prvih učencev OŠ Frana Albrehta, in njegov sin prvošolec Matija, tudi učenec te šole.

Tihi spomin na Komendski Dobravi

V soboto, 11. junija, se je v oblačnem vremenu, ko je občasno zapršel droben dež, na območju nekdanje partizanske bolnišnice, poimenovane po dr. Tinetu Zajcu iz Mengša, zbrala peščica Komendčanov, da bo počastila spomin na padle pred 50. leti. Ob kamniti spomenik, sredi katerega je spominska plošča, so položili cvetje, prižgali svečko in se v mislih ter duhovni zbranosti spomnili na nesrečne žrtve.

Bolnišnica je bila po izdajstvu napadena in upeljena 11. junija 1944, pobiti in zažgani, razen Pavla Ulčarja, zdravnik dr. Tine Zajec-Miha, rojen leta 1905 »pri Frcugu« v Trzinu, Johanca Slanovec, rojena 12. avgusta 1923 v Olševku pri Predvoru (bolničarka in kuharica), Marija Marn-Ana, klicani so jo Minka, rojena 29. avgusta 1916 v Zalogu pri Cerkljah na Gorenjskem (z Johancem sta bili zaposleni kot trgovki pri Mejačevih v Komendi, od koder se je po njuni zaslugi bolnišnica tudi obilno založila z blagom in živežem) ter ranjenci Milan Dolenc-Bine (politikomisar II. bataljona Gorenjskega odreda), rojen 18. septembra 1920 pri Lenartu v Selški dolini, Janez Brelih z Gore pri Komendi (voditelj pri gradnji bolnišnice, prej pa kot izučen tesar zaposlen pri Mejačevih), rojen 24. novembra 1903 v zaselku Vinski vrh (Tunjce), Matevž Butalič (tesar), rojen 23. decembra 1915 v Tunjicah, Jože Hribar (hlapec pri Mejaču v Komendi), rojen leta 1904 v Buču v Tuhinju, Alojz Peteh (borec Gorenjskega odreda), rojen 19. februarja 1904 v Dolencih pri Adlešičih v Beli

krajini, ter Pavle Ulčar (član VOS-a za kamniško okolje), rojen 1914. leta v Nožicah.

Bolnišnica je delovala le kratke čase (marca 1944 so izdelali načrt zanjo, pripravili gradbeni material in izbrali primerno mesto v globeli v močno zaraslem gozdu med Podborštom in Komendsko Dobravo). Kako je prišlo do izdaje in kdo jo je izdelal, se danes ni jasno, marsikdo pa je opozarjal, da je preblizu naselem in zaradi tega ne dovolj skrit očem. Narejen je bil že načrt za novo lokacijo, vendar je nemški napad prekrizal načrte.

Danes nanjo spominja tabla ob cesti Podboršt-Komendska Dobrava, kjer so se zdravili ranjenci, ter jame z napisi, kjer so stanovali dr. Zajec, bolničarki, kjer je bila kuhinja, skladišče hrane in opreme itd.

Nema priča krvavega dogodka je hrast, na katerega je bil privezan dr. Zajec, ko je moral gledati, kako so padali v smrt ranjenci in bolničarki, nazadnje pa so pokončili še njega. Ta hrast po pričevanju poznavalcev tedanjih časov vsako leto ozeleni, nič pa se ne odebeli.

Navzoči, ki so počastili spomin na umrle, med njimi znani krajan in borec Ferdinand Vode, predsednik ZB Komende, Most in Križa Stane Grgič, predsednik KS Komenda Roman Grošel, so tudi obudili spomin na nekdanje hude čase, hkrati pa opravili lepo humano dejanje. Javnega spomina žal ni bilo, toda tudi tihi nekaj zaleže. Padli, ki so skrbeli za ranjene partizane, ter ranjenci sami, pa nas opozarjajo: nikdar več

vojne, proč s človeškimi razprtijami, delajmo skupaj za mir. Mir v dušah, srcih, slovenskemu narodu, na Komendskem, Kamniškem.

P. S.: Menim, da bi se ob 50. obletnici požiga partizanske bolnišnice pri Komendski Dobravi, poboja ranjencev, bolničark in zdravnika spodobila primerna žalna slovesnost, združena z ureditvijo precej zapuščene kraja, spomenika in njegove okolice, nove plošče z dopolnjenimi podatki o žrtvah. Tako pa kraj sameva, opustel v globeli pod gozdnim previsom, onkraj potoka. Zadnjič je bila na njem večja očiščevalna in ureditvena akcija leta 1977, pri kateri je sodelovalo veliko komendske in druge mladine. Nekdaj, v drugačnih časih, so celi razredi OŠ Komenda-Moste »romali« na kraj žalostnega spomina in poslušali srhljivo zgodbo iz učiteljskih ust o tragičnem koncu bolnišnice. Danes pa, ravno ob polstoletnem spominu, se dogaja čisto nasprotno. Vprašanje je, koliko razredov in ljudi se je, razen peščice Komendčanov in posameznikov, sploh spomnilo nesrečnega dogodka in pobitih.

Spoznajmo spomin na žrtve druge svetovne vojne, ki so se pošteno borile za svobodo domovine in dale svoja življenja zanjo, sodbo o njih delih pa prepustimo Večnemu sodniku! Tudi pobiti iz partizanske bolnišnice pri Komendski Dobravi so del naše zgodovine, resda žalostne, zato jim izkazimo človeka vredno čast in nagrobni spomin! Menim, da so si ga zaslužili!

JOŽE PAVLIČ

Srečanje internirancev na Ljubelju

Kot da bi tudi temni oblaki nad Karavankami tistega junjskega sobotnega dopoldneva želeli pričarati udeležencem srečanja slovenskih internirancev pod Ljubeljem temačno podobo tistih dni pred pol stoletja, ko so morali sestradani interniranci z nečloveškimi napori graditi predor na Ljubelju. Preko petsto udeležencev je 4. junija tu počastilo spomin na

slovenska, francoska, poljska, češka in druga življenja, ki so ugasnila v tej podružnici zloglasnega nemškega taborišča Mauthausen.

Te svečanosti se je udeležilo tudi petdeset Kamničanov v organizaciji kamniške borbovske organizacije. Med vožnjo z avtobusom na Ljubelj jim je dr. Niko Sadnikar živo orisal spomine nekaterih pričevalcev tedenjanih dogodkov.

Množico, ki se kljub deževnemu vremenu zbrala pred spomenikom Obtožujem, je najprej pozdravil tržiški župan Peter Smuk. Med štirimi zidovi, ki obkrožajo spomenik, so pretresljivo zazvenele besede enega izmed 22 pobeglih internirancev iz tega taborišča Francoza Marcela Auberta: »Že več kot 40 let se vračam v to lepo deželo, ki jo občudujem, ker so me vaši partizani navdušili s hrabrostjo in pogumom ter mi pomagali, da sem preživel. Tega ne bom pozabil.«

Prav ob spomeniku pa je sedel v temni obleki silovasi mož. Bil je znani Anglež sir William Deakin, nekdanji vodja britanske vojaške misije pri vrhovnem štabu NOV, danes pa predsednik britanskega držav-

nega komiteja za zgodovino druge svetovne vojne (čez dva dni je sodeloval v oddaji TV Slovenija o zavezniški invaziji na Normandijo).

»Na juriš,« je zaklical na koncu svojega pozdrava Ferdinando Zidar, predsednik Zveze deportirancev za Furlanijo-Julijsko krajino, in pozval vse vojne žrtve, še posebej pa mlade, k spopadu z demoni, ki znova sejejo sovraštvo namesto ljubezni. Roland Mercier, župan s Trzičem pobratene francoskega mesta Ste Marie aux Mines, je dejal, da je vedno znova ganjen, ko pride na Ljubelj in da je smisel takih srečanj želja, da teh grozot ne bi nikoli pozabili.

Dr. Lev Kreft, podpredsednik Državnega zbora, je v svojem govoru poudaril, da se fašizem tudi v naši soseščini ponovno vzpenja na oblast in spet steguje kremplje po slovenski zemlji. Zavzel pa se je tudi za poplačilo odškodnine vsem žrtvam vojne, tudi internirancem, ki morajo končno priti do svojih pravic.

Daleč od bučnega proslavljanja 50-letnice zavezniškega izkrcanja v Normandiji, ki so se ga nekateri tuji udeleženci odrekli samo zato, da so lahko prišli na Ljubelj, se je skromna, vendar prisrčna slovesnost globoko vtisnila v srca vseh zbranih.

F. S.

Sir William Deakin se je poklonil žrtvam okupatorjevega nasilja. V ozadju del častne čete TO in kamniška praporščaka Modic in Vrhovnik.

Skupina kamniških udeležencev spominke slovesnosti na Ljubelju

Kakšno bo križišče pri Korobaču?

Širša vrata v mesto

Vse bolj pogosti prometni zastoji in nezgode v križišču dveh vpadnic v mesto in sicer Kranjske in Ljubljanske ceste že dalj časa kličejo po izboljšavi tega vozlišča. Do nezgod prihaja zlasti zaradi izsiljevanja prednosti iz Ekslerjeve na Kranjsko cesto, kjer je slaba preglednost. Po ugotovitvah kamniške policijske postaje mnogi vozniki, zlasti tisti iz drugih krajev, pri vožnji s Kranjske na Ljubljansko cesto spregledajo slabo viden znak »ustavi« na zgradbi Cestnega podjetja in na pamet zapeljejo v križišče.

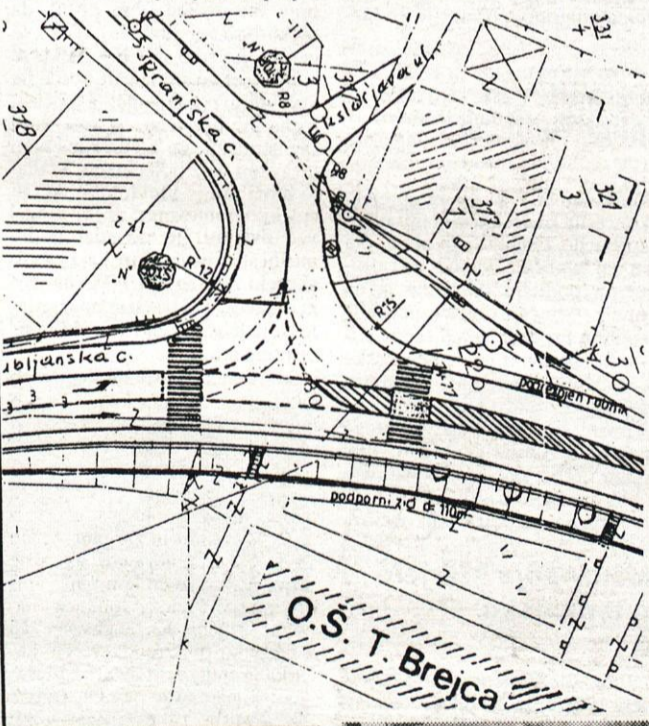
Na podlagi štetja prometa so ugotovili, da s Kranjske pripelje na Ljubljansko cesto in naprej v mesto od 6. do 18. ure 1746 vozil in da jih 380 zavije na desno in pelje proti Zapricam. Iz mesta pa v istem času pripelje po Ljubljanski 4427 vozil, na Kranjsko pa zavije 2334 vozil. Z Ljubljanske pa je

na levo na Kranjsko zavilo okrog 400 vozil. Iz Ekslerjeve pa se je preko križišča naravnost na Ljubljansko namenilo blizu 300 vozil.

Najgostejši promet v tem križišču je v času pred 6. uro zjutraj in od 14. do 15. ure, ko se zaposleni vračajo domov. Podatki vsekakor dovolj zgovorno kažejo na potrebo po ureditvi tega križišča.

Zaradi tega je občina Kamnik naročila idejni projekt za njegovo preureditev. Cestno podjetje Gradnje Ljubljana je pripravilo predlog v dveh variantah. Po prvi iniači s klasičnim trokrajnim križiščem bi se Kranjska cesta pravokotno priključila na Ljubljansko, na tej pa je predviden poseben pas za zavijanje v levo na Kranjsko. Tudi iz smeri Ekslerjeve bi bilo zagotovljeno dovolj veliko vidno polje.

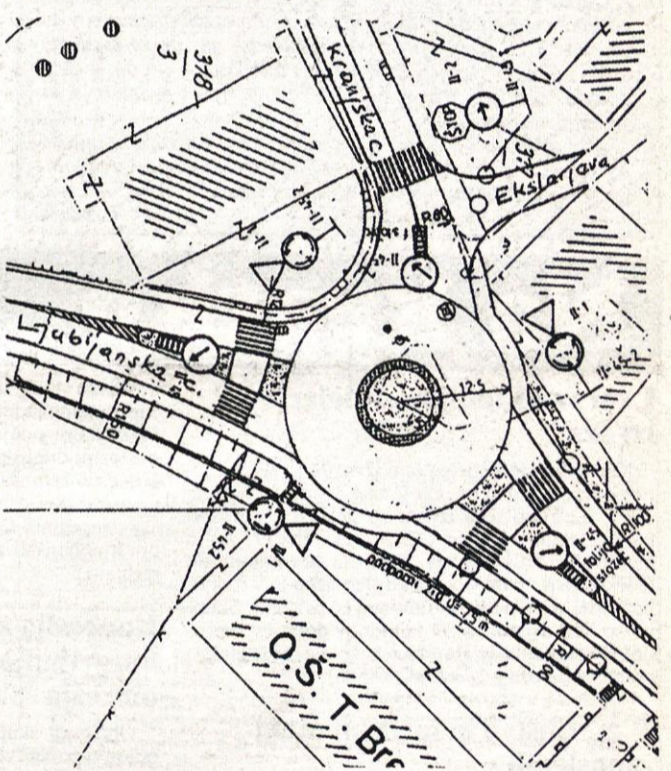
(risba 1.)

Druga možnost pa je krožno križišče – rondo, ki ima zelo veliko zmogljivost. Po tej varianti bi se promet odvijal okrog otoka tekoče z manj hrupa in tudi z manjšim onesnaženjem

okolja z izpušnimi plini. To pa je še posebej pomembno zaradi bližnje osnovne šole Toma Brejca.

(risba 2.)

Ker gre za osrednje in zelo pomembno kamniško križišče ob vstopu v mesto, bi bilo prav, če bi o predlaganih možnih rešitvah povedali svoje mnenje tudi krajanji in uporabniki tega križišča.

Vaša mnenja bomo radi objavili tudi v Kamniškem občanu, lahko pa jih posredujete tudi občinskemu upravnemu organu, pristojnemu za urejanje prostora. Vsa mnenja bodo dobrodošla.

F. S.

Obisk delegacije iz pobratene Gendringena

Navdušeni nad lepotami Slovenije in Kamnika

V sredo, 15., in v četrtek, 16., junija se je v Kamniku mudila štiričlanska delegacija iz pobratene občine Gendringen na Nizozemskem. V njej so bili poleg župana L. H. J. Petersa še J. A. Wenting, občinski tajnik, P. C. van Tuyll, ravnatelj srednje strokovne in splošne šole, in F. te Pas, direktor kovinsko predelovalnega podjetja Ulamo.

Razen občinskega tajnika so bili ostali predstavniki gendringenske občine tokrat prvič v Kamniku in v Sloveniji.

Goste so v torek zvečer sprejeli predstavniki naše občine s predsednikom občinske skupščine Maksom Lavricem na čelu. Po uvodnih pogovorih in predstavitvi kamniške občine so gost-

je naslednji dan najprej obiskali Matično knjižnico, kjer jih je prijetno presenetila urejenost in preglednost knjižnega fonda. Nato so se podali na obisk Srednje šole Rudolfa Maistra, za katere delo se je zlasti zanimal g. van Tuyll, ki vodi podobno šolo v Gendringenu.

Sledil je obisk Zavoda za usposabljanje invalidne mladine. Delo z mladimi invalidi je pritegnilo posebno župana Petersa, ki je po osnovnem poklicu tudi sam zdravstveni delavec, še posebej pa zato, ker njegova hči letos končuje študij defektologije.

Popoldan pa so se gostje seznanili z našo osrednjo kulturno zgodovinsko ustanovo, s franciškansko knjižnico, in si pod vodstvom dr. Nika Sadnikarja ogledali staro mesto.

V četrtek dopoldan so imeli ob spremstvu Miha Novaka, predsednika IS, zanimive pogovore v podjetju Titan, kjer se je g. F. te Pas, direktor podobnega podjetja, ki ima svoje obrate v Ulftu in v nemškem Emerichu, zanimal za možnosti poslovnega sodelovanja.

Po ogledu Arboretuma in Velike planine so gostje imeli zaključne pogovore s predstavniki naše občine. Vsi so izrazili veliko navdušenje nad naravnimi in kulturno zgodovinskimi znamenitostmi Kamnika in predlagali izmenjavo mladih obeh občin, ki naj bi nadaljevali tradicijo kulturnega, turističnega in drugega sodelovanja med občinama.

F. SVETELJ

Goste iz Gendringena so v občinski hiši sprejeli predstavniki kamniške občine z županom Maksom Lavricem na čelu.

Društvo narodnih noš na Komendskem

Ustanoviti društvo in urediti vso dokumentacijo za njegovo registracijo je zaradi naše zakonodaje dokaj zapleten postop-

pek. Pa vendar, dokumentacija je že urejena, društvo narodnih noš na Komendskem pa ustanovljeno in registrirano pod matično številko 5860946.

Doslej je pristopno izjavo izpolnilo več kot 60 posameznikov, nekatere družine v celoti; še vedno pa pričakujemo nove prijave. Upravni odbor je določil letno članarino 1.000 SIT (otroci in šolajoča se mladina članarine ne plača!), v pripravi pa je tudi članska izkaznica.

Pobud za oblikovanje programa je veliko: udeležba na različnih prireditvah v Sloveniji in zamejstvu, učenje folklornih plesov, prizadevanje za dobre in prijazne medčloveške odnose ter s tem dobrohotna povezanost z ljudmi... Prva skupna akcija je nakup slike Križevega pota za cerkev v Grahovem na Notranjskem.

Pridružite se nam!
Mag. ANGELCA ŽEROVNIK

Križišče pri Korobaču: kdo ima prednost?

Kamniški SKD na Ptujski gori in v Razkrižju

Kamniški Krščanski demokratski smo si že nekaj časa želeli enodnevnega izleta, ki bi bil predvsem družabnega značaja, obenem pa bi lahko spoznali še kakšno zanimivost naše raznolike domovine. Tako smo se v nedeljo, 12. 06. 1994, v zgodnjih jutranjih urah napotili iz Kamnika proti vinorodnim Haložam. Za izlet se je odločilo toliko naših članov, da en avtobus ni bil dovolj in smo morali dobiti še dodaten kombi. Vre-

me nam sicer ni bilo naklonjeno, a pomanjkanje sonca smo nadomestili z obilo dobre volje, po kateri smo že tako ali tako poznani.

Sredi dopoldneva smo se ustavili na čudoviti Ptujski gori, kjer stoji gotska cerkev. Slovi po reliefu Marije – Zavetnice človeštva. Prvotno je kamnita umetnina krasila čelo glavnega portala. V osemnajstem stoletju je bila podoba vkomponirana v glavni, baročni oltar. Figura Milostne matere božje je svojevrstna redkost tudi v evropskem okviru, saj meri preko dva metra v višino. Cerkev je znana še po drugih umetninah: to so Stranski oltarji, kamniti kip sv. Jakoba z začetka petnajstega stoletja, ki je požel priznanja na razstavah v Parizu in Koelnu, freske, itn. V cerkvi se odlično dopolnjuje starejša moderno sakralno umetnostjo, kamor sodijo Gorsetova Marija, reliefi sv. Maksimiljana Kolbeja, kiparja Gojkoviča s Ptujja, barvna okna Ide Brišnik-Remec, ki ponazarjajo Sončno pesem sv. Frančiška Asiškega.

Po sveti maši smo poslušali zanimivo zgodovinsko in umetnostno razlago patra Stanislava iz samostana. S Ptujске gore smo nadaljevali pot proti Ormožu, kjer smo se pri kosilu okrepčali in malo odpočili. Preko Jeruzalema, kjer smo v cerkvi z zanimanjem prisluhnili naši članici Rezki Škor-

jak, ki je živila in službovala v bližnjih Svetinjah, smo popoldne prispeli v Razkrižje. V na žalost slabo vzdrževani cerkvi, za kar je odgovoren hrvaški župnik, so nam tamkajšnji krščanski demokrati predstavili trnovo pot iskanja pravice do obhajanja božje službe v maternem jeziku. Nedvomno je namreč, da Razkrižje stoji na slovenskem ozemlju in tudi Hrvatov je tam le nekaj več kot pet odstotkov. Na žalost se dogaja, da manjšina krati pravice avtohtoni večini. Obljubili smo jim vso moralno in tudi drugo podporo pri razreševanju medškofijskega in meddržavnega problema. Prijazno so nas pogostili, v spomin našega obiska pa smo jim izročili monografijo Kamnika.

V večernih urah smo se vrnili proti domu, godec, ki nas je na poti razveseljeval z zvoki harmonike, pa je še zadnjič raztegnil meh za slovo in na čimprejše sindenje na izletu v kakšen drug kotiček prelepe Slovenije.

ANDREJ RIFEL
– FELAN

Občanov komentar

Demokratični pljunkki

V zadnjem času se v naši rubriki Pisma, mnenja, odmevi spet srečujemo s pojavom, ki bi ga težko imenovali kulturna kritika ali polemika. Spet smo v imenu demokracije pričali pojavu pljuvanja po soobčanah, po soljudih. Za napad na nasprotnike se uporabljajo nepreverjeni podatki, polresnice, pisanja v drugih časopisih in podobno. Namen takega pisanja prav gotovo ni v tem da bi se razrešil posamezen problem, pač za čimbolj očrtni in oblatiti nasprotnika. O tem priča tudi dejstvo, da nekateri pisci kljub opozorilu urednika na netočnost navajanih podatkov vztrajajo pri objavi. Rezultat tega pa je seveda ustrezna reakcija druge strani, zadeva pa se lahko konča tudi na sodišču. Vprašanje je, ali je namen nekaterih res do kraja medsebojno spreti doslej vzorno in uspešno krajevno skupnost, ali se morajo res preko javnega glasila med seboj obračunavati celo sorodniki in podobno.

Potrebno je opozoriti, da je novi zakon o javnih glasilih dal uredništvu vso pravico do odločanja o objavi ali neobjavi, do krajšanja ali povzemanja v skladu z uredniško politiko in prostorskim možnostmi. Zato bo uredništvo v bodoče z vidika s strani občinske skupščine potrjene programske politike ocenjevalo sprejemljivost posameznih prispevkov za objavo. Tudi obseg prispevka za pisma naj ne bi presegal dveh tipkanih strani (60 vrstic). Vsekakor pa uredništvo ni dolžno objavljati prispevkov, ki se nanašajo na pisma bralcev v drugih časopisih.

Kamniški občan bo še vedno odprt za vse kritične poglede na napake in slabosti, ki spremljajo naše delo in življenje, seveda na kulturni, človeka dostojni ravni.

Urednik

Na kratko

Lani za 61 milijonov dolarjev izvoza

Kamniška podjetja so lani izvozila za 61 milijonov dolarjev izdelkov, kar je za 4,5% manj kot leta 1992. Četrtno tega izvoza so dosegli v kovinski panogi, sledijo ji lesna (22%), tekstilna (15%) in kemična (15%) panoga. Pretežni del kamniških izdelkov je potoval v Nemčijo, Hrvaško in v Italijo, od koder naša podjetja tudi največ uvažajo. Skupno so lani uvozili za 39 milijonov dolarjev reprodukcijskega materiala, kar kaže na zelo dobro pokritost uvoza z izvozom (155%).

V gostinstvu in turizmu manj zaposlenih

Število zaposlenih v naši občini se je lani zmanjšalo za 5,5%. Za četrtno se je zmanjšala zaposlenost v turizmu in gostinstvu, čeprav naj bi bila to ena naših prednostnih gospodarskih dejavnosti. Precej manj je bilo tudi zaposlenih v gozdarstvu in gradbeništvu.

Med tem ko je v razvitih evropskih deželah v industriji zaposlena le dobra tretjina vseh aktivnih prebivalcev, pa je v naši občini ta delež kar 62% (v Sloveniji 42%).

Zanimiv je vsekakor podatek, da je v naši občini v turizmu in gostinstvu zaposlenih le pol odstotka vseh zaposlenih, med tem ko je bil lani v Sloveniji ta delež petkrat večji.

Nesprejemljive trase avtoceste

Izvršni svet je ob ponovni obravnavi predvidenih tras avtoceste po delu Tuhinjske doline iz že znanih razlogov menil, da so nesprejemljive. Podprl pa je varianto trase avtoceste »Lebenice« ali »Gornji klanci« s tem, da se pri določitvi končne trase upošteva predlagani odcep pri Ločici za območje Tuhinjske doline in Kamnika ter odcep pri Blagovici. Zavzeli so se tudi za to, da bodoča avtocesta ne bi onemogočila prometne povezave po sedanji magistralni cesti M – 10. Izvršni svet zahteva individualno obravnavo prizadetih krajev, še posebej kmečkih gospodarstev, ki jim mora biti na tem prostoru zagotovljen obstoj.

Dražji vozniki izpit

Od 1. junija dalje morajo kandidati za voznike motornih vozil pri izpitni komisiji v Domžalah plačati za 18% višjo pristojbino kot doslej, kar pomeni, da je treba za teoretični del izpita odšteti 1150 tolarjev, za praktično vožnjo pa 1700 tolarjev. Te pristojbine se namreč niso zvišale že skoraj leto dni, so pa še vedno nekoliko nižje kot v nekaterih drugih občinah.

Bo tudi dupliški kino zaprl vrata?

Namesto reklam za filmski program te dni v reklamnih vitrinah kina Duplica lahko preberemo le

obvestilo: Do nadaljnjega zaprto. Kot kaže, so po zaprtju kina Dom v Kamniku v kranjskem kinematografskem podjetju začeli resno razmišljati tudi o zaprtju dupliškega kina. Pravijo, da je vzrok tej odločitvi zelo slab obisk v zadnjem času. Vendar pa bi kazalo razmisliti tudi o programski usmeritvi, saj v sosednjih Domžalah, kjer je kino v upravljanju Ljubljanskih kinematografov, o zaprtju ne razmišljajo.

Koncesija za graditev in upravljanje plinovodnega omrežja

Občinska skupščina naj bi v kratkem sprejela odlok o podelitvi koncesije za graditev in upravljanje omrežja za distribucijo zemeljskega plina. Na podlagi tega odloka naj bi občina na podlagi razpisne podelila izbranemu podjetju določena javna pooblastila, med njimi izključno pravico uporabe plinovodnega omrežja in prodaje zemeljskega plina pod pogojem, da koncesionar na svoje stroške zgradi omrežje, ga vzdržuje ter zagotavlja uporabnikom stalno in kvalitetno dobavo plina. Koncesija naj bi trajala najmanj 20 let. Odlok, katerega osnutek je izvršni svet že poslal skupščini, tudi določa, da cena plina ne bo smela presegati cen lahkega kurilnega olja za enako kalorično vredost, prodajno ceno v tolarjih pa bo potrjevala občina.

Soglasje k imenovanju Marjete Dolinar za veterinarsko inšpektorico

Izvršni svet je dal soglasje k imenovanju Marjete Dolinar, ki že od leta 1982 opravlja delo veterinarskega inšpektorja v Inšpektoratu občine Kamnik, za veterinarsko inšpektorico občine Kamnik. Inšpektorja imenuje predstojnik upravnega organa s soglasjem izvršnega sveta.

Posojila za kmetijstvo

Na razpis, objavljen v 9. številki Kamniškega občana, za dodelitev 19.250.000 SIT posojil za pospeševanje kmetijstva v občini Kamnik se je prijavilo 21 prosilcev, 15 vlog se je nanašalo na posojila za nakup kmetijskih strojev, 6 pa na posojila za gradnjo in obnovo gospodarskih objektov. Poleg teh vlog pa je prispelo tudi 7 vlog, ki niso zadostile razpisnim pogojem.

Na predlog komisije je izvršni svet odobril posojilo vsem 21. prosilcem in sicer od 400.000 SIT do največ 1.500.000 SIT. Slednji znesek je bil odobren za gradnjo objekta za predelavo vrtnin in gojitev šampinjonov. Posojila so bila dana za dobo treh let po 3% letni obrestni meri s tem, da se vrednost glavnice prilagaja tečaju SIT v odnosu do DEM.

(f. s.)

... poseda rad pred hišico, ki sam jo je zgradil...

Po obisku pri Martineževih v Tunjicah verjamem v velike družine, v sožitje generacij. Kako osrečujoče deluje na človeka pogled, ko se še ne dveletna pravnučka suka kot mucka okoli vrele kaše ob svojem pradedku, ki postane ves zaskrbljen, če mu le za nekaj kratkih trenutkov izgine izpred oči. Ta pradedek tistega dne, ko sem ga obiskala, ni bil čisto navaden dedek. Sivolasi, vitek gospod po imenu Peter ŽELEZNIKAR, po domače Martinežev ata, je praznovalec častiljivih devetdeset let, ki mu jih človek niti po izgledu, še manj pa po hudomušnih dovtipih, ne bi nikoli prisodil. »Seveda se bomo kaj pogovorili, saj znamo slovensko,« je dejal in da bi pregled prav vse dvome je še pribil, da lahko tudi po angleško. Tako se je šalil, ko smo šli v hišo in ko se je povzpelo po stopnicah, resda ne kot vihravi mladenič, a počasi, trdno in pokončno. Starost ga ni zaznamovala ne z zdravstvenimi težavami ne z bolečinami, le malo moči mu je vzela, tako da tristo kilogramov res ne bi mogel več dvigniti, je povedal hudomušni stari gospod. A kaj bi ga to skrbelo, saj so pri hiši kar štiri generacije. Če bi vsi skupaj strnili svoje moči, je ni skale, ki je ne bi premaknili.

Martinežev ata je bil še majhen

gospod Peter in mahnila sta jo nazaj v rodne kraje, kjer sta si, iz stare razmahane podrtije uredila dom, ki še dandanes, resda na novo zgrajen, stoji sredi veličastno lepe narave v Tunjicah.

Peter se je izučil za zidarja. Zidaril je vsepovsod, kjer so bile potrebne pridne in večje roke zidarskega mojstra. Oj, kje so tista davna leta, ko je ubiral dolgo pot na delo iz Tunjic v Kamnik kar pes, šele mnogo kasneje pa s kolesom. Ampak za mladega žilavega moža to ni bilo nič, saj je po šihnu naredil v domači vasi ali bližnji okolici še drugega. Skoraj je ni hiše v Tunjicah, kjer Martinežev ata ne bi bil zraven. Sosed Slanovec pravi, da je bil garač, ki mu ni bilo para, gospodar pri Martineževih pa je bila njegova žena Terezija, s katero sta skupaj preživela dolgih petinpetdeset let. Na svet sta jima privekala dva sina, Peter in Jože. Peter je ostal doma in k hiši pripeljal mlado gospodinjjo. Kmalu je na svet prišel tretji Peter po vrsti, vnuček gospodarja Petra. Četrtri rod pri hiši je še mlad in nič se še ne ve, če Bog ne bo dal še četrtega Petra. Za vsak slučaj pa je pri Martineževih že poskrbljeno, da ime gospodarja ne bo šlo v pozabo. Najstarejši pravnučki je namreč ime Petra.

Jubilant Peter Železnikar s sinom Petrom, vnučkom Petrom in pravnučkinjo Petro.

pobič, ko ju je z mamo oče odpeljal v Ameriko. V daljno deželo čez lužo, kjer si je oče našel delo pri gozdarjih. Še danes se spominja velikanskih in debelih smrek, ki jih je desetletni Peter skupaj z velikimi očetovimi rokami komaj objel okoli debla. Živeli so daleč od velikih mest, na podeželju, kjer je mladi Peter odrasčal in kar naenkrat zrasel in fantiča, ki si je med gozdarji tudi kaj malega prislužil. A Petra in njegovo mamo potem, ko je oče zbolel in umrl za špansko gripo, Amerika ni več mikala. »Saj sva bila Slovenca,« pripoveduje zdaj stari

Tako smo se pomenkovali tistega 17. junija, ko je Martinežev ata praznovalec 90 let. Še sama ne vem, kdaj in kam so zbežale urice našega srečanja. Sosed Slanovec, nadvse zanimiv mož in živa enciklopedija dogodkov v kraju, je ponosen na svojega soseda Petra, s katerim »soseduje« že 75 let. Ni se spominjal, da bi se kdaj sporekla. Skupaj z domačimi in sosedom Ivanom sta obujala spomine na davna leta in na dogodke, ob katerih so se nam oči od smeha orosile. Na dan so privrela imena posebnih, ki so Tunjicanom tako svojevrstno zaznamo-

vali življenje: o hudi, hudi, a čisto nič nevarni boleznih – lenobi – učiteljice, namesto katere je moral vaše otroke učiti pisati in brati kar domači župnik; o »Brihtnjakoviču«, ki je prodal svoj grunt, premoženje pa je šlo za vojno posojilo, da se je siromak moral udinjati pri sosedih, da je preživel; o ženski, ki je znala konja podkovati, vola zaklat', dedca očofat' in fajmoštra osrat'... Koliko spominov je privrelo na dan!

A Martinežev ata ne živi od spominov. Že od nekdaj se je zanimal za vse, kar se je po svetu dogajalo. V tistih davnih časih je bil eden izmed tistih, ki so si sami naredili radijski sprejemnik na slušalke. Njegovi sosede se še spominjajo, ko je 1957. leta čudežna škatla ne le povedala, ampak tudi pokazala kronanje angleške kraljice. Napredni časopis je prvovrstni napredek in dogodek oznanil: Slišati – videti – verjeti!

Ni je stvari na svetu, zaradi katere bi Martinežev ata zamudil televizijski dnevnik. Brez tega bi se dan zanj ne končal, čeprav ga sicer preživi tako, da mu ni nikoli dolgčas: plete košare in peharje, rad pogleda okoli hiše, o svojih pravnučkah je vseskozi na tekočem in rad pokofetka. Z vaščani, še posebno s prvim sosedom Slanovcem tudi kakšno gospodarno reče. Brez te tudi tokrat ni šlo. Še vedno se ne ve, kako bo poimenovan novi transformator, ki stoji na hribu ob cesti, ki ločuje Tunjice in Tunjiško Mlako. V vaši navadi je, da mora vsaka reč dobiti svoje pravo, izvorno ime. Pa to ni edina novost, ki te dni pretresa Tunjice. Zagnani vaški gasilci, med katerimi sta tudi Petrova sina Jože in Peter, imajo vse nared za razvite novega gasilskega prapora, požegnana pa bo tudi nova podoba sv. Florjana, ki so jo pred natanko štiridesetimi leti morali preplekati, ker je šla nekaterim tedanjim oblastnikom preveč v nos.

Bogvedi, do kdaj bi še klepetali v kuhinji pri Martineževih, če jo stari gospodar Peter ne bi meni nič tebi nič pobrisal iz kuhinje. Debelo sem zijala, potem pa se mi je zabliskalo: seveda, gospod častiljive starosti tudi tokrat ne bo zamudil televizijskih poročil.

Tako preprosto in naravno je vse pri kremenitemu možu Petru Železnikarju. Življenje ga je prav zaradi odločnosti, vztrajnosti in pridnosti tako bogato obdarilo – z zdravjem, šegavostjo in ljudmi, ki ga imajo radi. Prav nič čudno ne bo, če se čez desetletje zopet srečamo. Ko bo okroglih sto!

IVANA SKAMEN

Ogled muzeja 1. svetovne vojne v Kobaridu

Organizacija združenja Slovenskih častnikov v Kamniku je organizirala 18. 5. 1994 izlet v Kobarid. Zbrali smo se na avtobusni postaji v Kamniku. Prisotne je pozdravil g. Jože Arko in nam predstavil potek poti do Kobarida, potem pa nas je voznik Silvo povabil v svoj muzejski avtobus.

Peljali smo se čez Škofjo Loko, po Selški dolini navzgor, čez Sorico v Podbrdo. Po kratkem postanku in okrepčilu smo nadaljevali pot po Baški grapi. Cesta se vije ob Bači in prepleta z železnico, zato je bila vožnja resnično zanimiva. Ob Mostu čez Sočo smo zavili navzgor proti Tolminu in naprej proti Kobaridu. Med vožnjo smo se pogovarjali, kako težko se je bilo vojskovati v tako ozkih in takrat še brezpotnih grapah in dolinah. V Kobarid smo se z našim muzejskim avtobusom srečno pripeljali. Ker smo bili na-

javljeni vodstvu muzeja, smo morali pohiteti.

V muzeju nas je sprejel kustos, ki nas je vodil po muzejskih prostorih in nam strokovno razlagal pomen in potek soške fronte. Že pesnik Simon Gregorčič je v letih pred vojno napisal: »... tod sešla bridka bodo jekla in ti mi boš krvava tekla...« Poudarek je na zadnji 12. ofenzivi. Sedaj to imenujejo tudi Čudež pri Kobaridu. Ob pogledu na velike kalibre granat v veži muzeja človeka stisne pri srcu, kako so se šele počutili vojaki v rovih, ko je po njih padala toča granat. Največja med njimi je kalibra 450 mm, težka je bila kar 1259 kg. Izstreljevali so jo iz topa, ki je moral biti zaradi svoje velikosti in teže na železnici. Teža je dosegla 82 ton, domet je bil pa kar 120 km. Kadar so z njim streljali, so ga po treh izstreljenih granatah morali hitro skriti, ker bi ga v nasprotnem

Kamniški častniki med ogledom muzeja 1. svetovne vojne v Kobaridu.

primeru odkril nasprotnik. Zato so ga potem z lokomotivo, ki je bila sestavni del topa, hitro prepeljali v tunel v Podbrdo. Zelo zanimiv je bil tudi podatek, da so bili načrti za 12. ofenzivo narejeni pri nas v Kamniku v hiši, kjer je sedaj vrtec Antona Medveda na Šutni, ker je bil Kamnik globoko v zaledju frontne črte, imel pa je tudi vojaško industrijo – smodnišnico. Sama avstrijska armada je bila preslabotna, zato so za pomoč zaprosili Nemčijo in nato skupaj do 12. septembra 1917 končali načrte za 12. ofenzivo. Celotna operacija se je imenovala »Zvestoba v orožju.« Tukaj so prvič in zato presenetljivo učinkovito uporabili taktiko bliskovite kombinacije topništva in photote, na majhnem prostoru in ob veliki samoiniciativni oficirjev in vojakov. V popolni tajnosti so nato prepeljali v bližino fronte 2500 vlakov (z več kot 100.000 vagoni vojaške opreme, materiala in vojakov). Prepeljali so tudi več kot 3000 topov vseh možnih kalibrov. Vsa ta oprema je morala skupaj z vojniki po vseh možnih poteh na fronto. Zato so uporabljali vse mogoče. Od cest, železnic, poti, žičnic do rudniških rogov.

Dva dni pred odločilnim napadom je na italijanski strani kralj Viktor Emanuel 111. obiskal frontno črto in zaupal generalom, da ni nobene nevarnosti. Ob pogledu na utrjen sistem obrambe so bili samozadovoljni vsi od kralja, generalov do vojakov. Kakšna zmotila 24. oktober 1917. Napad se začne ob dveh zjutraj. Megla, dež, sneg v planinah. Napad presenetil Italijane. Rušilne in plinske granate letijo vseprek. Po štirih urah obstreljevanja vse utihne. Ob pol sedmih se začne znova. Potrgane so telefonske, telegrafske linije, ostali so brez zvez s komando. Ko gre v napad pehota, se začne boj mož na moža. Zanimivo potez naredi podporočnik Erwin Rommel. Izbere 146 vojakov, se približe na levi breg Soče in iz

smeri Tolmin prodre preko obrambnih linij proti Kolovratu. Približe prvo, drugo in še tretjo. Pot k zmagi je prosta. V treh dneh pride do čina kapetana. Tudi pri Bovcu Avstrijci skupaj z Nemci presenetijo Italijane s kombinacijo rušilno plinskih izstrelkov. Presenečenje je popolno. Vojaki so umirali celo v spanju, ko jih je presenetil morilski plin fosgen, kajti pri tretjem vdihu plina so razpadla pljuča. Avstrijsko-nemška armada prodira z vseh strani. Italijani se panično umikajo, kakor kdo ve in zna. V treh dneh bojev so Italijani vrženi daleč nazaj v Furlanijo. Tukaj so Nemci prvič preizkusili tako imenovano bliskovito vojno. V letih 1915–1918 je na 90 km dolgi fronti padlo 1.200.000 vojakov. Tako se izpolni napovedi pesnika Simona Gregorčiča, da bo Soča tekla krvava.

Po ogledu muzeja, ki je upravičeno dobil naziv Evropski muzej leta 1993, smo bili pretreseni zaradi njegovega protivojnega sporočila. Podpisali smo se še v spominsko knjigo in postali ob sliki pisatelja Ernesta Hemingwayja, udeleženca bojev na soški fronti in pisca znamenitega romana Zbogom orožje. V obeh armada-h je služilo veliko število slovenskih fantov in mož, vendar žal točno število ni znano.

Po kosilu smo si izbrali vrnitev preko Vršiča. Ogledali smo si tudi kostnico nad Kobaridom, kjer je pokopanih več kot 7000 italijanskih vojakov. Poslabšalo se je tudi vreme, tako da je že pred Bovcem začelo deževati. Kljub dežju smo se ustavili pri izviru Soče, da si je naš muzejski avtobus opomogel pred vršičko strmino. Sredi strmine smo pobrali še mladega nemškega motorista, kateremu je razneslo zadnjo gumo. Na Vršiču še zadnji pogled po dolini Trente in že se peljemo proti Kranjski Gori. Poiskali smo vulkanizerja, se poslovili od motorista in se odpeljali proti Kamniku. Vsem, ki so pomagali pripraviti izlet, iskrena hvala.

BOJAN KLEMENC

Kamniško Turistično društvo v Solferinu

Turistično društvo Kamnik je 11. 6. 1994 organiziralo zanimiv izlet v severno Italijo. Ogledali smo si zgodovinske spomenike, kostnice, muzeje in znameniti 64 m visoki spominski stolp v St. Martinu. Udeležence je posebno zanimala cerkev, kjer so v prezbitoriju shranjene lobanje in kosti padlih v bitki 24. 6. 1859. pri Solferinu. Na stenah cerkve so napisana imena padlih, med njimi je veliko Slovencev, ki so se v tej bitki borili v avstrijski vojski pod generalfeld maršalom Benedekom. Po ogledu St. Martina smo videli Solferino in hrib cipres, kjer je spomenik ustanovitelju Rdečega križa, Švicarju Henriju Dunantu.

V Solferinu je obrambni stolp »ROCCO«, zgrajen v 11. stoletju, ki je sedaj muzej. Velika trdnjava na hribu Solferina je sedaj spremenjena v stanovanje. Sredi trdnjave je cerkev s kostnico. Iz Solferina smo se odpeljali v Desenzano, ki leži ob Gardskem jezeru in se ustavi v Peschieri, kjer se iz jezera izliva reka Mincio. V tem kraju je tudi velika benečanska trdnjava iz 16. stoletja. Začeli smo se vračati proti Kamniku in med potjo obiskali še veliko trgovino v Portogruaru. Izlet je vodil dr. Sadnikar v zadovoljstvo izletnikov, ki so doživeli ta del Italije in Gardsko jezero.

DR. NIKO SADNIKAR

Znamenito Podgorškovo hišo na Glavnem trgu 11 (poleg Ljubljanske banke) so le pričeli obnavljati. V nekdanji lokal s sadjem in zelenjavo se bo v teh dneh preselila Knjižarna Forum z Duplice.

V. MEJAC

Delo kamniških gasilcev

Za varen začetek meseca maja so štirje gasilci dežurali ob kresovih po Kamniku in okolici šest ur. Na srečo ni bilo nikjer potrebno posredovati.

Že čez dva dni pa je zagorelo v Stahovici v trgovini KGM. Požar je nastal ob 10-litrskem grelcu. Tiki in povzroči približno 30.000 DEM škode. Pri gašenju je sodelovalo 18 gasilcev iz GD Kamnik in 7 gasilcev iz GD Kamniška Bistrica.

14. 5. – so štirje gasilci posredovali pri prometni nesreči na cesti Gozd – Črna, kjer se je prevrnil osebni avtomobil.

21. 5. sta dva gasilca pomagala vozniku osebnega avtomobila, ki je v Podhruški zletel s ceste.

25. 5. je poklical stanovalec iz Zikove 4 in povedal, da mu v stanovanje teče voda iz višjega nadstropja. V prisotnosti policije sta dva gasilca vstopila v stanovanje in zaprla vodo.

4. 6. smo se z devetimi desetinami udeležili občinskega gasilskega tekmovanja v Komendi. Kljub oblačnemu vremenu nam je bilo vroče, saj smo se trudili biti čim boljši. Dosegli smo naslednje rezultate:

– pionirji 5. mesto, pionirke 2. mesto, mladinci 6. mesto, mladinke 1. mesto, člani A2 4. mesto, člani A1 9. mesto, člani B2 1. mesto, člani B1 2. mesto, člani B 2. mesto.

Najbolje so se odrezale mladinke, saj so vajo izvedle v takem času, da se bodo udeležile izbirnega tekmovanja za gasilsko olimpiado. 9. 6. je 50 učencev OŠ Stranje obiskalo in si ogledalo prostore gasilskega doma in prisluhnilo predavanju.

Poleg zgoraj omenjenih del smo imeli še nekaj manjših posredovanj in en lažni alarm. Nekatera gasilska vozila smo peljali na servisne preglede in poskrbeli tudi za urejeno okolico gasilskega doma. V ta namen smo posadili 48 dreves (lipe in javore) ter očistili okolico doma.

V prihodnjih dneh nas čaka predvsem delo z mladino (priprava mladink na izbirno tekmovanje in letovanje 18 pionirjev na Debelem rtiču) ter drugo izobraževanje. Člani B pa se bodo udeležili gasilskega tekmovanja v Avstriji. Želimo jim veliko uspeha.

DARJA PIRŠ

OBVESTILO

Na podlagi 37. člena Zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Ur. I. SRS št. 18/84, 37/85, 29/86, Ur. I. RS št. 26/90)

obveščamo vse zainteresirane, da bo

od 2. 7. 1994 do 31. 7. 1994

JAVNA RAZGRNITEV OSNUTKA ODLOKA O SPREJEMU PROSTORSKIH UREDITVENIH POGOJEV ZA UREDITVENO OBMOČJE PN2 GOLF CENTER.

JAVNA OBRAVNAVA

razgrnjenega gradiva bo v sredo, 20. 7. 1994, ob 20. uri v prostorih Krajevne skupnosti Volčji Potok.

Osnutek urbanističnega akta bo javno razgrnjen na sedežu občinske skupščine (II. nadstropje) ter v prostorih Krajevne skupnosti Volčji Potok.

OBRAZLOŽITEV

V okviru turističnega razvoja občine Kamnik se v delu območja Volčjega Potoka predvideva in načrtuje športno rekreacijski center, namenjen igrišču za golf s pripadajočimi objekti. Predel se obravnava in ureja s prostorskimi ureditvenimi pogoji, s katerimi se določajo merila in pogoji za projektiranje in izvajanje načrtovanih posegov.

ZAVOD ZA URBANISTIČNO NAČRTOVANJE OBČINE KAMNIK

OBVESTILO

Na podlagi 37. člena Zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Ur. I. SRS št. 18/84, 37/85, 29/86, Ur. I. RS št. 26/90)

obveščamo vse zainteresirane, da bo

od 2. 7. 1994 do 31. 7. 1994

JAVNA RAZGRNITEV OSNUTKA ODLOKA O SPREJEMU PROSTORSKIH UREDITVENIH POGOJEV ZA UREDITVENO OBMOČJE PN3 TERME SNOVIK.

JAVNA OBRAVNAVA

razgrnjenega gradiva bo v ponedeljek, 18. 7. 1994, ob 20. uri v prostorih Krajevne skupnosti Srednja vas v Tuhinju.

Osnutek urbanističnega akta bo javno razgrnjen na sedežu občinske skupščine (II. nadstropje) ter v prostorih Krajevne skupnosti Srednja vas.

OBRAZLOŽITEV

V letu 1991 je bil pripravljen razvojni program za območje Tuhinjske doline, kjer ima pomembno vlogo tudi izboljšanje turistične ponudbe na osnovi termalne vode v Snoviku. Z načrtovanjem storitvenih in spremljajočih športnorekreativnih dejavnosti je možno razviti pestro in kvalitetno turistično ponudbo.

Možnost celovitega urejanja območja Snovika je podana v okviru prostorskih ureditvenih pogojev.

ZAVOD ZA URBANISTIČNO NAČRTOVANJE OBČINE KAMNIK

PRIREditVE

DATUM	KRAJ	PRIREditEV	PRIREditELJ
sobota, 25. 6.		izlet v Sežano, Tomaj, Kostanjevico na Krasu, Mirn, Ajdovščino	TURISTIČNO DRUŠTVO KAMNIK 832-011
nedelja, 26. 6.		pohod na Kamniško sedlo – Planjava	PLANINSKO DRUŠTVO KAMNIK 831-345
petek, 1. 7., ob 20.30	župnijska cerkev Kamnik (Šutna)	XVI. letni koncert MePZ Cantemus Kamnik	ZKO Kamnik 831-612
nedelja, 10. 7.	Razstavišče Veronika	razstava slik Danijela Fuggerja: Od Domžal do Kamnika	ZKO Kamnik 831-612
nedelja, 17. 7.		dan Kamniških planin Kokrsko sedlo – športni vikend	PLANINSKO DRUŠTVO KAMNIK 831-345
nedelja, 24. 7.		sodelovanje kamniških narodnih noš na prireditvi Pivo in cvetje v Laškem	TURISTIČNO DRUŠTVO KAMNIK 832-011
sobota, 30. 7.		vzpon na Krn	PLANINSKO DRUŠTVO KAMNIK 831-345
sobota, 6. 8.		sodelovanje kamniških narodnih noš na mednarodni povorki v Beljaku	TURISTIČNO DRUŠTVO KAMNIK 832-011

Kultura, omika po naše

Tone Ftičar

K(R)AVA Z DUŠO

Reklamni slogan, ki želi kakovost natančno določene vrste kave poudariti na poseben način, s pripisovanjem tipično človeške (duhovne) razsežnosti prehranbenemu proizvodu, prej kot želene, dosega nasprotni učinek: cenena besedna igra pač ni dovolj, da bi bila prepričljiva. Karkoli bi že bilo mogoče dobrega pripisati za mnoge nepogrešljivemu aromatičnemu poživilu, je vendarle treba priznati: če nam je še tako ljuba in draga, potrebna in koristna, če vzbuja še takšno ugodje ali vsaj pripomore k njegovi navideznosti, kljub vsemu bi kavi ne mogli pripisati duše, četudi je s svojo dražljivo vonjavo in preroško goščo vred še tako pri srcu. Ob »kavi z dušo« se je zato mogoče le čuditi oblikovalcem reklame in njihovi preproščini, saj bi prepričljivejši učinek nedvomno dosegli že s preoblikovanjem sporočila v »kavo za dušo«, če so se že odločili vztrajati pri povezavi sicer komajda združljivih pojmov. Razumsko jedro sporočila je sicer še vedno sporno, a blagodejni učinek kave telesu uporabnika je še vedno prej poživiljajoč tudi za njegovo dušo, kot pa se more kavi pripisati izključno človekova duhovna razsežnost. Da o eshatologiji sploh ne govorimo!

Pa bodi kave, takšne ali drugačne, zaenkrat zadosti; naj si le v miru vsakdo po svojem okusu izbira njeno komercialno ime, blagovno znamko, način priprave in tudi število zaužitih odmerkov. V tem spisu je kava namreč povsem slučajno: vanj je zašla iz zadnje dni pogosto predvajane televizijskega reklamnega sporočila, ki je s poudarjanjem duše v ne najbolj posrečeni zvezi (domnevam, da namerno) zbudil zeleno pozornost.

– In čemu sploh ta štorija v rubriki, namenjeni kulturi? Kaj ni vsaj nekaj iz silno podobnih vzgibov spočete namere tudi v ravnanju tistih, ki se tudi pri razmišljanjih, besedovanjih, obravnavah kulture včasih že prav neokusno sklicujejo na dušo?

Res je narcisoidno nastopajočo kulturnih povzpetnikov neprijetno hujski greh kot, denimo, naključni spodrselj oblikovalca reklamnega sporočila.

Ceneno, neprepričljivo, preračunljivo, banalno, vulgarno! Kava z dušo. Kultura z dušo. S smetano. Z mlečkom, ampak samo dve kapljici.

Oh, meni pa, prosim, dva sladkorčka zraven. To ste prijazna, gospa. Hvala lepa – ne, ne, kar obdržite drobci!

Kultura z dušo ali kultura za dušo? Ali morda vse skupaj le še ena sama duša?

In ni pri tem nikomur vsaj nerodno? Sarjenje z besedami in pojmi za njimi (če se jih sploh zavedajo) gre nekaterim presenetljivo dobro v promet. Med kavo in kulturo je seveda nemajhna razlika, čeprav gre menda obakrat za tržno blago.

In da prodaja cvete, komercialisti v obeh primerih dodajajo nekaj duše. Slovenskemu človeku je od nekaj vredno zabrenkati na takšne strune.

– Je duhovnim vrednotam potreben, primeren, dostojen, kričavi napis na omotu, da gre za »hrano za dušo«? Zaščiten vsebina, nezavarovan uporabnik.

Obsipani z odvečno, neprimerno, zavajajočo, morda celo zanj ponižujočo reklamo, ki ima z »bistvom stvari« komajda kaj ali sploh ničesar skupnega; vse prodornejšim tržnim zakonitostim so očitno pogosto kaj malo mar načela splošne omike, ki terjajo tudi v tem smislu korekten odnos do uporabnika (konzumenta, potrošnika).

Navsezadnje ni nepomembno niti samo »blago« – njegova vsebina pač terja različne oblike in načine pristopov. Pri navedenem primeru modificiranega slogana ni neumestno vprašanje:

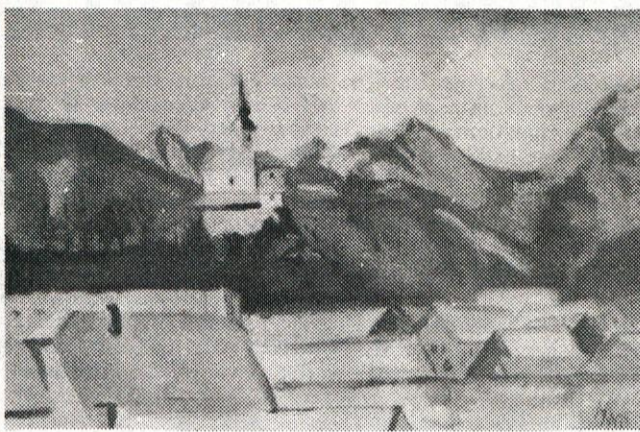
Kaj pa dostojanstvo kulture, umtnosti, človekove duhovne razsežnosti in – če hočete – njegove duše, kjer je mnogo več, kot to dvoje? Se ne zdi postavljanje takšnih vprašanj temeljnega pomena za odnos do vsega, s čimer v svojem času vzpostavljamo edinstvena, ontološka razmerja?

Zateženo? Morda. A kljub temu verjetno vsaj kot razmislek ne posebej škodljivo tudi za domačo, kamniško rabo.

Aha, še krava, skrita v naslovu: to je bila Jagoda, ki smo jo imeli vsi pri hiši radi. Nekoč sem se, otrok, v hlevu na poseben način srečal z njenimi velikimi, toplimi rjavimi očmi in – sam ne vem zakaj – vprašal:

– Ata, ali naša Jagoda ima dušo?

– Nima, Tonček. Ampak mi jo imamo.

Miro Novak se predstavlja v klubu Oranžerija

Umetnost moramo ljubiti, če jo želimo uživati. Moramo jo spoznati, če jo hočemo razumeti. Delo sodobnega slikarja ni le za umetnika in za njegov atelje, svojo polnost doseže razstavljeno v prostoru in času, ki ga živimo. To znano resnico morata dojeti tako umetnik kot tisti, kateremu je likovno delo namenjeno.

V petek, 10. junija, je bilo v Mengšu v klubu Oranžerija odprtje razstave olj slikarja – samorastnika Mira Novaka. To je že druga razstava v zadnjem letu dni, saj je slikar z Vrhpolj pri Kamniku pred nepolnim letom razstavljal tudi v kamniški Kavarni. Vsem obiskovalcem kluba in ljubiteljem slikarstva Miro Novak tokrat predstavlja opus svojih del, v katerih kombinira dela zgodnejšega obdobja s platni, natisnjenimi v zadnjih mesecih. V motiviki še vedno prevladujejo upodobitve krajine, vse pogumneje pa se slikar loteva tudi aktov.

Otvoritev je minila v prijetnem okolju, v družbi slikarja in njegovih prijateljev. Pripravila sta jo Tomaž Plahutnik, ki je iz svojih ceter ponovno izvajal čudovite melodije, in Matic Romšak, razstavo pa je s sponzorskim prispevkom omogočila mesna industrija MESO Kamnik.

Kritik Lojze Adamlje pa je o slikarstvu Mira Novaka zapisal naslednje kritiko, ki jo povzemam skoraj v celoti:

»Spopad s slikarsko podlago, na kateri želi slikar pustiti sledi

MATIC ROMŠAK

Matična knjižnica Kamnik

Čitalnica se na ogled postavi...

voljo.

Obiskovalci čitalnice lahko tudi prebirajo domače in tuje časopise, katerega izbor je pester in zadovoljuje različne okuse bralcev. Naj naštejem le nekatere: JANA, STOP, MLADINA, NAŠI RAZGLEDI, EKIPA, PARIS MATCH, NEW SCIENTIST, DER SPIEGEL... Vseh naslovov revij in časopisov skupaj je 129.

Pred kratkim smo kupili nov, modernejši fotokopirni stroj in knjižničarka vam bo rada fotokopirala gradivo, ki je bilo izposojeno v knjižnici.

Nova pridobitev čitalnice pa so tudi težko pričakovana vrata in s to pridobitvijo je čitalnica postala še bolj mirna, topla in primerna za študij, saj se hrup z avle in hodnika ne sliši več.

Obiskovalce čitalnice pa bi rada seznanila s postopkom pri samem obisku:

– Vsak uporabnik čitalnice se mora pri prihodu vpisati na evidenčni list in knjižničarki oddati osebni dokument, če je član knjižnice, pa izkaznico.

Ta postopek nekaterim ni najljubši, vendar vas prosimo

za razumevanje, saj moramo izpolnjevati statistiko, pri čemer so nam vpisi obiskovalcev zelo v pomoč.

– Dostop do gradiva je prost, vendar mora vsak bralec oddati knjižničarki knjižni listek izposojenega gradiva.

– Čitalnica je odprta od ponedeljka do petka od 9. do 19. ure.

Naj vas na koncu še povabim v čitalnico in vam zaželim prijetno branje.

TATJANA

Povabilo k branju

Blazno resno o seksu (Desa Muck) in Povej no, mama, kdo dela otroke! (Janosch)

Tokrat vam predstavljamo dve knjigi, ki bosta popeljali mlade radovedneže v svet spolnosti. Obe knjigi sta namenjeni mlajšim bralcem, staršem in učiteljem pa bosta v pomoč in vir navdiha, kako se pogovarjati in odgovarjati na vprašanja, s katerimi nas otroci nemalokrat spravijo v zadrego. Mnogi starši se znajdejo in odgovorijo, da je pri ljudeh tako kot pri rožicah in čebelicah, drugi se izgovarjajo na štorke, tretji pa ne vedo, kako in kje bi začeli. Najmlajšim radovednežem je

»te stvari« najbolje razložiti kar mimogrede – in tu vam bo v pomoč drobna knjižica s priščno zgodbo, v kateri je vse narisano in napisano. In zgodba se začne nekoč, ko je miška Cici vprašala svojo mamo: »Povej no, mama, kdo dela otroke!« Cici je drobna miška, ki že hodi v šolo in njen najboljši prijatelj je mali krt Tomi.

A najpomembnejše je, da miška Cici in krt Tomi, najboljši poljubovalec na mišji šoli, doživljata prvo veliko ljubezen

svojega življenja.

Otroci zrastejo v pubertetni ke in začne jih zanimati drugačna ljubezen od otroške. Fantom in puncam se godijo čudne stvari, mikajo jih želje, ki so ponavadi povezane z drugim spolom. Njihova biološka zrelost prehiteva duševno. Duševna zrelost pa je del spolne zrelosti, ki je tako zelo pomembna ob začetku aktivnega spolnega življenja. Njim je namenjena knjiga z naslovom Blazno resno o seksu. Avtorica zagotavlja: »...naslov ni le preteza za

to, da bi vas v tej knjigi morila s poučnimi zgodbicami iz živalskega in rastlinskega sveta«. Hudomušno, iskreno in jasno napisana knjiga najstnikom pomaga premagati prve težave, ki jim grenijo življenje, jih plašijo, begajo in izzivajo hkrati. Pisateljica pravi: »Zato torej, da ne boste na tem področju brezvezniki, vam bom naložila ne le o tehničnih podatkih, ampak tudi o čustvenih in psiholoških. Kajti čim več se naučimo in vemo o kakšni stvari, bližja nam je in preprostejša.«

M. Š.

NOVO
PIVNICA
PRI PODKVI

Trg svobode 1, Kamnik
tel. 817-184

Nudimo pivo in pivniško hrano:

pečene krače, golaž, pikantne klobase, piščance, prekajene postrvi, sirove plošče in gibanico. Krače in piščance za domače potrebe lahko naročite telefonsko.

Vsak dan nudimo malice po 300 SIT.

PIVNICA Z DUHOM PRAVE STARE PIVNICE

je odprta med 8. in 23. uro,
ob nedeljah zaprto.

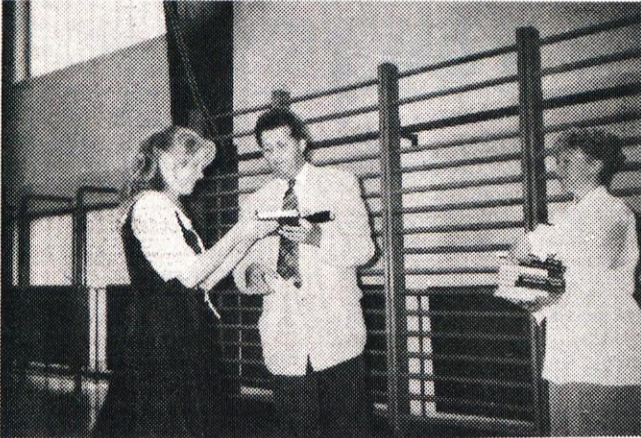
Veselim se vašega obiska!

Nini Skok iz Smarce, občinski prvakinji v znanju angleščine, ravnatelj šole Božo Pilej izročila knjižno nagrado za odličen uspeh v vseh osmih razredih. Poleg te nagrade je prejela še šest priznanj in nagrad za vzorno in aktivno delo.

Priznanja najboljšim v osnovni šoli Duplica

Te dni je minilo osem let delovanja Osnovne šole Marije Vere Duplica. Kako uspešno je delo na tej šoli, je dokazalo kar 16 učencev, katerim je ravnatelj Božo Pilej ob zaključku osemletke, 14. junija, izročil knjižne nagrade za odličen uspeh v vseh osmih razredih. Osnovna šola Duplica je imela verjetno v tem obdobju tudi izredno generacijo osnovnošolcev, je priznal ravnatelj ob podelitvi državnih priznanj – zlato Vegovo iz matematike je podelil Matjažu Vrabcu in zlato priznanje iz angleškega jezika Maši Maligoj. Z diploma občinske prvakinje v znanju angleškega jezika je nagradil Ni-

no Skok. Član predsedstva občine Kamnik Dimitrij Perčič pa je izročil pet občinskih knjižnih nagrad za odličen uspeh v tem šolskem letu in aktivno sodelovanje v izvenšolskih dejavnostih.

ŠSD OŠ Marije Vere Duplica je v tem šolskem letu tudi najboljšo športno društvo v občini Kamnik. Marko Krivorotov, učenec te šole, pa je najboljši športnik vseh kamniških osnovnih šol.

Torej, vzrokov za zadovoljstvo ob opravljenem delu, tako učiteljev kot učencev, je več kot dovolj. Čestitamo?

VERA MEJAČ

Zaključek tekmovanja Čisti zobje in zdrava prehrana

Imeti zdrave in lepe zobe je želja vsakega človeka, zato naše otroke, šolarje in mladino tudi v tem duhu vzgajamo. Zaključili smo šolsko leto in s tem tudi akcijo ČISTI ZOBJE IN ZDRAVA PREHRANA. To tekmovanje poteka po vsej Sloveniji že enajsto leto.

Kamniški šolarji nižjih razredov pa v njej aktivno sodelujejo od leta 1986. Na prireditvi, ki je bila v Ljubljani 26. maja v Domu španskih borcev so dobili nagrade in priznanja naslednji razredi osnovnih šol:

Osnovna šola Toma Brejca 1. B razred – učiteljica Lojzka Vrankar, Osnovna šola Frana Albrehta 4. A razred – učiteljica Jelka Trebušak, Osnovna šola Duplica 2. B razred – učiteljica Milka Gabrovšek, Osnovna šola Stranje 4. A razred – učiteljica Dušana Borščak, Osnovna šola Moste-Komenda 2. A razred – učiteljica Marija Štefula, Osnovna šola 27. julij 6. razred – učiteljica Da-

nica Grabnar, Podružnična šola F. Albrehta 2. razred OŠ Nevlje – učiteljica ga. Zlindra, Podružnična šola Toma Brejca 2. razred OŠ Šmartno – učiteljica ga. Lučka.

Ker pa tekmovanje za čiste zobe in zdravo prehrano veliko prispeva k izboljšanju ustnega zdravja (otroci imajo veliko manj zobne gnilobe), je potrebno otroke motivirati z nagradami. S pomočjo nekaterih zasebnih in družbenih podjetij mi je uspelo vse otroke, ki so si redno in pravilno čistili zobe, ne glede na to, ali je bil razred zmagovalc ali ne, skromno nagraditi (razdeljenih je bilo preko 1.300 dobrih, nagradnih otrok pa je bilo 750). Svoje

izdelke ali denarna nadomestila so prispevali:

Stol, Alpem, Kočna, Kemostik, Svit-ETI, Trival, Ideja, Svilanit, Fructal, Titan, Eta, Ljubljanska banka, trgovina KIM, Kamnoseštvo Vida Vektorci, Gostilna Mlakar, Zlatar Banič, Zlatarna Dragulj, Urko, Špenko, Cokla, Sitar, Metalka, Frizerstvo Žagar, občani Šmartnega.

Za sodelovanje pri akciji se vsem iskreno zahvaljujem, tako otrokom, ki so v akciji najbolj sodelovali, kot njihovim učiteljem in vzgojiteljem in seveda vsem, ki ste skromno obdaritev omogočili.

Zdravstvena vzgoja
KATARINA KRALJ

Raziskave vodnih virov z barvanjem

V kratkem se bodo nadaljevale raziskave vodnih virov, ki sicer potekajo že vrsto let. Zopet bodo na vrsti sledenja, barvanja podzemskih vodnih tokov, s katerimi želimo ugotoviti zaledje posameznih velikih izvirov v območju Kamniških Alp, kjer so še zaloge pitne vode dobre kakovosti. Z raziskavami nameravamo to vodo zavarovati pred onesnaževanjem.

Na izvirihi bomo sicer organizirali opazovanje, vendar pa se obarvana voda lahko pokaže tudi na izvirihi, ki bi jih spregledali. Zaradi tega prosimo občane, da bi raziskave vzeli z razumevanjem in na obarvanost opozorili strokovnjake.

Zelo bi bilo zaželeno, če takrat, ko opazijo, da je voda neobičajno zelena ali rdeča ali drugačne barve, vzamejo vzorec (v čisto steklenico, npr. 2 dl) ter ga označijo z oznako kraja in datumom. Ta vzorec s sporočilom naj dostavijo na občinski Sekretariat za varstvo okolja. Kot smo že lani opozorili, barve niso škodljive in obarvani val po enem ali dveh dnevih odteče.

mgr. DUŠAN NOVAK
dipl. ing.

Turistično srečanje Gradišče 94

Na drugi strani Tuhinjske doline se razprostira podobna, enako prijetna in čudovita podeželska slovenska pokrajina – Črni Graben. In v tem Črnem Grabnu, ki sega od Prevoj do Trojan, se je na velike želje po razvoju turizma na podeželju odzvalo majhno območje in ustanovilo Turistično društvo Gradišče.

Na Gradišču pri Lukovici bo 25. junija domače in sproščeno, kajti imeli bomo TURISTIČNO SREČANJE GRADIŠČE 94.

Turistično društvo Gradišče pri Lukovici nadaljuje s svojim oživljanjem pravega kmečkega življenja, obenem pa skuša v pravi razvoj turizma vključiti kot celoto obe vasi – Zg. Prapreče in Gradišče. Le kot celo področje in z občutkom pripadnosti vsakega vaščana lahko turizem na podeželju zaživi in le tako ima lahko podeželje srce – domačnost in gostoljubje namesto strogega komercialnega turizma. To pa ne gre na silo, ne na hitro, ampak korak za korakom, od vzgoje otrok do varstva in skrbi za okolje, dobrega počutja samih prebivalcev... In ravno na teh osnovah deluje Turistično društvo Gradišče. Skrbimo

za čisto okolje, za večnamenski družabni prostor, ki ga dokončno urejamo, in bo služil otrokom v vsej okolici za igre in sport, lahko pa bo čudovito ambient Turističnega društva za kulturne in druge prireditve...

Turistično društvo ponovno organizira »Turistično srečanje Gradišče 94« ki bo 25. junija že tretjič! In če želite preživeti pravo soboto na podeželju, se imeti lepo in domače, ste povabljeni k nam v Gradišče pri Lukovici.

Program prireditve »Turistično srečanje Gradišče 94« bo potekalo od 17.00 ure dalje in obsega:

- Tekmovanje koscev
- Srečanje kolesarjev – oldtimerjev
- Mladinski kolesarski kros
- Za vsa tekmovanja so prijave eno uro pred pričetkom prireditve.
- Gradiški vaški semenj

Istočasno bo ob prireditvenem prostoru potekal živinski Gradiški vaški semenj. Naprodaj bo vse. Pa tudi kupcev bo veliko, če želite kaj prodati. Navsezadnje vam bo pa tudi samo pogovor na sejm s kakšnim zagnanim vaškim očancem v razvedrilo in poduk!

Želimo imeti tak semenj, kakršen je bil v starih časih. Barantanja se ne bo manjkalo.

- Razglasitev najbolj urejene kmečkega dvorišča in cvetočega doma v območju Turističnega društva

Za urejeno in pospravljeno dvorišče skrbijo gospodarji, vendar pa se tudi nežni spol trudi za svoj cvetoči dom že od zgodnje spomladi!

- Srečolov
- Ob zaključku šolskega leta smo povabili mlad narodno zabavni ansambel »Pogačar«, ki bo za razvedrilo skrbel od 17.00 ure pa do 19.30 ure.

Ves večer do ranega jutra pa bo-

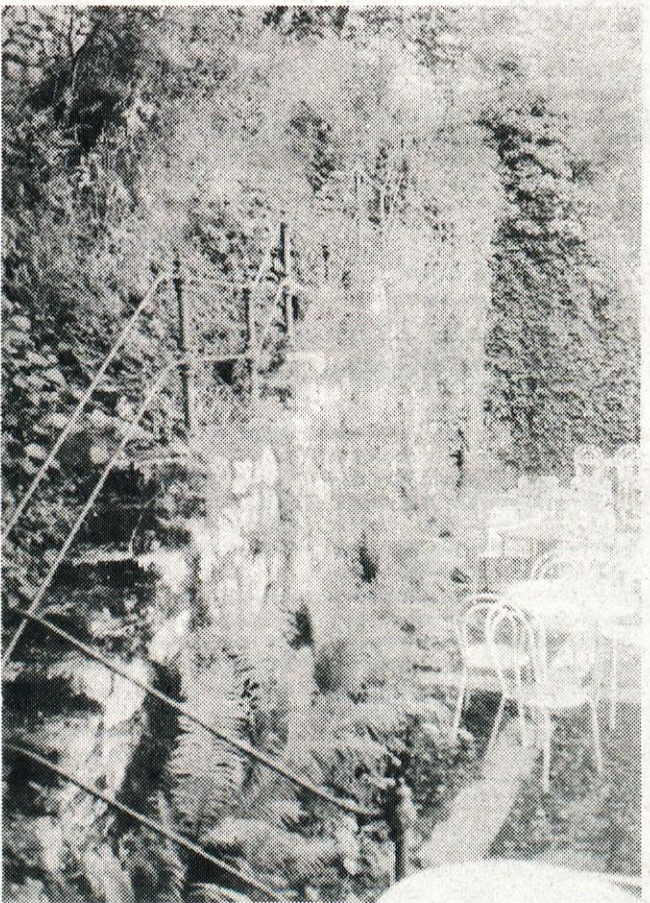
do za vaše dobro počutje, domačo hrano in dobro pijačo skrbeli vaščani, za dobro voljo in ples pa ansambel bratov »Poljanšek«, ki pa ga v kamniškem koncu še bolj poznate.

Izkupiček prireditve namenjamo obnovi strehe na cerkvi, zaščiti freske na pročelju cerkve in dokončni ureditvi poti do nje.

Turistično društvo vabi vse na Turistično srečanje Gradišče 94 v soboto, 25. junija, od 17.00 ure dalje v Gradišče pri Lukovici.

Lepo povabljeni tudi vsi iz kamniške občine, da pridete čez hrib in se nam pridružite!

Turistično društvo
Gradišče

Skrb za simbol in ponos našega mesta

Lep primer, kako skrbimo za okolico naših kulturno zgodovinskih spomenikov, so zaraščene stopnice, ki peljejo od ploščadi za kavarno na Mali grad.

Obisk zdravnikov v Kamniku

Večje število zdravnikov, med njimi udeleženci strokovnega potovanja v Freiburg, je zaradi počastitve spomina na prof. dr. Jurija Karola Starovasnika 19. maja obiskalo njegovo rojstno mesto Kamnik. Med potjo so si ogledali razstavo cvetja v Arboretumu Volčji Potok. Dr. Niko Sadnikar jih je spremljal v tovarno Fructal –Alko na Duplici, kjer so jim prijazni uslužbenci pokazali obrat, posebej destilacijo in produkcijo brezalkoholnih pijač. V Kamniku so obiskali Sadnikarjevo muzejsko zbirko.

Na večer so se zdravniki sestali skupaj z nekaterimi Kamničani v dvorani nad kavarno Veroniko. Zbrane so pozdravil prim. dr. Kocjančič, predsednik občine dipl. iur. Maksimilijan Lavrinc in predstavnik kamniškega Kluba intelektualcev.

O ljudski medicini v Gornji Savinjski dolini je govoril Aleksander Videčnik. Na izredno zanimiv in originalen način nam je prikazal stare načine domačega zdravljenja najrazličnejših bolezni, govoril je o nabiranju in uporabi številnih zdravnilih zelišč, o črni magiji z zagovarjanjem raznih bolezni

in o znamenitem »Kolemonovem žegnu«.

Mag. dr. Zvonka Zupanič – Slavec z Inštituta za zgodovino medicine pri Medicinski fakulteti ljubljanske univerze nam je na prijeten, simpatičen način opisala naše freiburško potovanje, o ogledu mesta, obisku Starovasnikovega groba na starem pokopališču sv. Mihaela ter sestanku s prof. dr. Eduardom Seidlerjem, vodjo oddelka za zgodovino medicine na univerzi. Prikazala nam je zanimive diapozitive z naše poti.

Upamo, da bomo nadaljevali s sodelovanjem z navedenim inštitutom in Zdravniškim društvom Slovenije pri nadaljnjem raziskovanju življenja in dela prof. dr. Starovasnika, zlasti njegovih znanstvenih razprav, ter pri uresničevanju načrtovanih želja za primerno počastitev našega do zdaj v Kamniku skoro neznanega rojaka, s postavitvijo ustreznega obeležja na Malem gradu in poimenovanjem ene kamniških ulic po njem ter z ureditvijo spominske sobe.

DR. SVETOZAR FRANTAR

TITAN

Obveščamo vse zaposlene, bivše zaposlene in upokojujence podjetja TITAN, da je podjetje v postopku lastninskega preoblikovanja, zato smo pričeli z zbiranjem lastninskih certifikatov.

Vse informacije v zvezi s tem dobite pri g. Bojanu Frolu osebno ali na telefon 816-221 int. 254.

TITAN KAMNIK,
tovarna kovinskih izdelkov
in livarna, p.o.,
Kovinarska 28

Delovanje Društva pljučnih bolnikov Slovenije

Zakaj društvo pljučnih bolnikov? Odgovor je kratak: zato, ker je njegovo ustanovitev narekovala stiska in potreba bolnikov v končnem obdobju boleznih kroničnega bronhitisa.

Društvo je na pobudo bolnikov in ob veliki podpori zdravstvenih delavcev iz dispanzerja Ljubljana-Vič nastalo že leta 1990, vendar smo za območje ljubljanskih občin. Ker pa so potrebe prerasle svoj okvir, je bilo 23. 10. 1992 ustanovljeno Društvo pljučnih bolnikov Slovenije, ki ima od tedaj dalje tudi sedež na Dispanzerju za pljučne bolnike Vič.

Kronične bolezni dihal sodijo med bolezni, ki jih sproži skupno dolgotrajno delovanje številnih dejavnikov. Ti dejavniki posemno niti niso toliko škodljivi, pa jih pogosto ravno zato ne jemljemo s primerno resnostjo. Njihov nastanek je skrit, razvoj počasen, včasih poteče desetletja, ko se pojavijo hujše težave. Ko pa so te prisotne, je bolnik običajno že invalid, ki potrebuje dolgotrajno in zapleteno zdravljenje. Odvisen postane od številnih zdravstvenih strokovnjakov,

svojcev, tuje pomoči, aparatov in postopkov, ki mu omogočijo življenje in ustrezno kakovost življenja, ki se mu omeji na ozek krog med bolnišnico in domom.

V Sloveniji imamo okoli 1300 bolnikov s hudo okvaro dihal, med njimi bi zdravljenje s kisikom na domu potrebovalo okoli 700-800 bolnikov. Žal je najpogostejša diagnoza, ki privede do te oblike zdravljenja prav kronični bronhitis. Bolnikov s to boleznijo pa je v Sloveniji preko 23.000. Pljučne bolezni pa niso pogoste samo pri odraslih, ampak tudi pri otrocih in mladostnikih, najpogosteje kot astma, ki že velikokrat v otroški dobi izveni, redkeje pa se kasneje v odrasli dobi pojavi ali pa celo nadaljuje iz mladosti.

Društvo pljučnih bolnikov zajema populacijo s pljučno boleznijo v Sloveniji od otroškega obdobja do starosti.

Namen društva je pomagati pljučnemu bolniku, da bo lažje živel s svojo boleznijo oziroma zdravim pokazati, da dobro voden otrok-astmatik marsikdaj zmore toliko kot njegov zdrav vrstnik.

Cilji društva so sledeči:

- sodelovanje pri preprečevanju, zdravljenju in rehabilitaciji vseh kroničnih bolnikov,
- pomaga pri organizaciji in spremljanju medicinske oz. strokovne nega na domu,
- sodeluje in pomaga pri invalidsko-pokojninski, socialni in drugi zaščiti svojih članov,
- skrbi za medsebojne povezave med bolniki,
- sodeluje pri organizaciji socialne in psihične rehabilitacije bolnikov,
- organizira družabno in športno udejstvovanje bolnikov,
- sodeluje pri posvetih, predavanjih, seminarjih pljučnih bolnikov,
- skrbi za razvijanje primernejših pogojev za zdravljenje s kisikom na domu (tel. povezave z zdrav. in tehnično službo itd.),
- organizira založniško dejavnost, da bi članstvo, kakor tudi širšo javnost, čim bolj seznanili s problematiko kroničnih pljučnih bolezni,
- svojim članom omogoča letovanje v zdravilišču Strunjan, ki je opremljeno za zdravljenje pljučnih bolnikov.

Vse, ki jih delovanje tega društva zanima, vabimo, da se mu pridružijo. Članarina za leto 1994 znaša 300 SIT in jo lahko nakažete na sedež društva Dispanzer za pljučne bolezni VIČ, št. ŽR: 50100-620-13305104 5113-500410, Postojnska 24, 61000 LJUBLJANA.

Za vse dodatne informacije se lahko obrnete na Dispanzer za pljučne bolezni v Kamniku. Na koncu naj povemo, da društvo izdaja tudi svoje glasilo »ZDRAV DIH ZA NAVDIH«, ki ga prejemajo vsi člani društva brezplačno. Revija prinaša vse v zvezi z zdravljenjem, novimi načini, postopki in aparati, ki bolnikom lajšajo vsakdan, svojem in vsem, ki se z njimi srečujemo, pa napotke, da te bolnike lažje razumemo in jim pomagamo.

Naj zaključim ta prispevek s pesmijo, posvečeno tej reviji, ki jo je napisala članica društva ga. DARJA UMEK in naj bo vsem zdravim v opomin:

Glas se pa takole:
Zdravje je lepo, ko ga imaš
Dostikat čuvati prav ga ne znaš
Rad kadíš,
A ko zbolíš,
Vse storiš, da nazaj ga dobiš.

Dobro premisliš,
In v roke se vzameš
Hitro se zdraviš, ko že zbolíš.

Zdravila le iščeš -
A kaj vse storiš, da nazaj ga dobiš?

Navadiš se s tem živeti,
A takoj le ni še treba umreti,
Vse namreč storiš, da nazaj ga dobiš.

Dobro premisli to besedilo
In če vse, prav vse te bo jezilo,
Hitro v roke - to naše glasilo!

Dispanzer za pljučne bolezni Kamnik:
v.m.s. ZDENKA PETEK

Popravek:

V zapisu »Na Starovasnikovem grobu« v Kamniškem občani z dne 9. 6. t. l. je na str. 5;

V 4. kol., 2. vrsta, nepravilno navedeno ime »Konstantina ANDLICHIA, ki se mora glasiti pravilno »Konstantina ANCKLITZENA« (ok. 1380 do ok. 1450). Ker se je bavil z alkimijo (črna magija), so mu nadedi vzdevek »Bartholdus NIGER«, od tod Barthold SCHWARTZ. Menda tudi ni res, da bil izumitelj smodnika, saj so ga poznali pred njim že Kitajci.

V 5. kol., 10. vrsta, je napisano (kljub dvojnemu lektorstvu) - nesmisel »SADNIKARJEV« namesto umevno »STAROVASNIKOV«. Spoštovanemu bralcu se opravičujemo.
DR. SVETOZAR FRANTAR

V kolesarskem vrhu Vida med elito

Poleg moškega dela kolesarske karavane, ki je maja vozila dva dni po naših cestah, imamo z **Vido Uršič**, zastopnico tudi v ženski konkurenci. Velika šampionka v pravem pomenu besede tudi letos vrti pedala. Lansko leto je sezono zaključila z naslovom svetovne prvakinje (World champion) v kolesarski cestni vožnji med veterankami. S tem je postala lastnica bele majice z oznakami mednarodne kolesarske federacije, kakršne imajo vsi svetovni prvaki s profesionalcem Lanceom Armstrongom na čelu in v njej lahko nastopa na vseh uradnih tekmovanjih.

Letos je nastopila na enodnevnih dirkah v Italiji, Avstriji, na Slovaškem in doma v Sloveniji. Tekmovala je tudi na Unijevev kronometru od Stahovice do Kamniške Bistrice, ki je pokazal pravo kolesarsko pripravljenost. Pripravljenost je premagala vse

ostale slovenske kolesarke. Da kljub letom, vsakodnevni službi in družini obvladuje slovensko žensko kolesarstvo, je dokazala tudi na mariborskem kriteriju in cestni dirki okoli Pohorja. Zmagala je na obeh, kljub temu, da nima pomoči klubskih kolegic.

Vida bo v začetku julija kot edina slovenska predstavnica v mednarodni ekipi Alpe-Adria

nastopila na ženskem Giru d'Italia. Ženska kolesarska karavana bo v tednu dni prevozila pot od italijanskih Julijskih Alp čez Dolomite, mimo italijanske Azurne obale, do cilja na Apeninskem polotoku. In to kljub nepredvidljivim vremenskim razmeram. Vido čaka večdnevna naporna kolesarska preizkušnja v vročini, na razbeljenem asfaltu, v nevihtah in dežju. Zaželimo ji srečno in uspešno vrtenje pedal med najboljšimi kolesarkami sveta!

METOD MOČNIK

Popravilo šivalnih strojev

Senožetnik Marko,
Mengeška ul. 5,
Kamnik. Tel.: 811-861.

SHARP
SERVIS
MENGES
73 84 09

ZLOŽLJIVA VRTNA GARNITURA

MIZA
10.712

STOL
5.358

KLOP
9.802

64220 Škofja Loka, Kidričeva 58
tel.: 064/631-241, fax: 064/632-261

JELOVICA
Predstavništvo Kranj, tel.: 064/211-232; Ljubljana, tel./fax: 061/185-15-00

Obvestilo pacientom

Čenjene paciente obveščam, da na osnovi sklenjene pogodbe z ZZS začnem z delom v zasebni splošni ambulanti v Kamniku in na Lazah v Tuhinju 1. septembra 1994, v ambulanti dr. Dragotina Ahlina.

Zagotavljanje zdravstvenih uslug za paciente ostaja tako nespremenjeno, do začetka mojega dela pa imajo pacienti še vedno pravico koriščenja le-teh v ZD Kamnik.

Delovni čas dr. Damjane Plešnar Cvirn

	ambulantna Kamnik, Bevkova 48 tel. 831-598	ambulantna Laze, Laze 29 tel. 847-058
ponedeljek	13.-19.	
torek	8.-12.	
sreda	14.-16.	17.-19.
četrtek	8.-13.	
petek	8.-10.	11.-14.

Vašo kartoteko bom prevzela v ZD Kamnik na osnovi vaše privolitve ob prvem obisku pri meni.

Upam, da bomo ohranili medsebojno zaupanje.

Dr. Damjana Plešnar Cvirn
Medvedova 30, Kamnik
tel. 831-676

Od 1. septembra 1994 dalje bo urnik dr. Ahlina nekoliko spremenjen. Na Lazah bo delal ob ponedeljkih od 16. do 19. ure in ob četrtek od 16.30 do 19. ure. V Kamniku se spremeni le njegov delovni čas ob torkih, delal bo od 14. do 19. ure.

Zmaga v Stranje

Največja spomladanska množična tekaška prireditev je kros Dnevnika v Domžalah. Krosa so se udeležili predvsem osnovnošolci in dijaki, ki so tekli od 1,5 do 3 km dolge proge. Dnevnikov kros je veljal tudi kot šolsko državno prvenstvo. V vsaki kategoriji, razdeljeni po spolu in razredu, je nastopilo od 120 do 150 mladih tekačev in tekačic, ki so zastopali svoje šole.

Teka so se množično udeležili učenci Osnovne šole Stranje (42), ki so bili daleč najboljši na občinskem tekmovanju. Hitro so tekli tudi v Domžalah. Rezultati kažejo na dobro pripravljenost: tri osvojene medalje, od tega dve zmagi, tretje mesto in vsekipna zmaga. S tem so Stranjani osvojili Veliki dnevnikov pokal, kar je za povprečno, ne tako veliko os-

novno šolo, zelo velik uspeh in dokaz, da se da s srcem, borbenostjo in pridnim delom premagati tudi velike osnovne šole z bistveno več učenci.

Premagali so tudi tiste šole, ki prihajajo iz atletske zelo razvitih krajev, kot so: Celje, Maribor, Ljubljana.

Izkazale pa so se predvsem tri mlade talentirane tekačice: s tretjim mestom Špela Verovšek (šesti razred), z zmago Monika Slapnik (sedmi razred) in prav tako z zmago Andreja Močnik (osmi razred). To je tudi dokaz, da sta mentorja telesne vzgoje na stranski šoli g. Slavka Verovšek in g. Boris Jemec odlično pripravila mlade tekače in tekačice za tek v naravi.

METOD MOČNIK

PRODAJA VOZIL DAEWOO

- prodaja rabljenih vozil
- možnost menjave stare za novo
- možnost kredita ali leasinga
- rabljena vozila iz uvoza

Izkoristite nižje cene do 30. junija!

AVTOPRODAJA ŠMARCA

Šmarca, Bistriška 25
tel.: 811-593

RESTAVRACIJA STOL - TUDI ZA VAS...

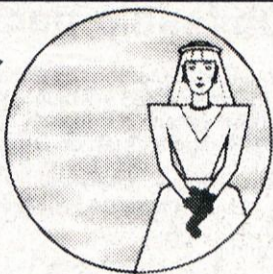
Iz restavracije **STOL** diši po dobrem. Lahko tudi za Vas, Vaše prijatelje, poslovne partnerje ali zaposlene.

Naši kuharski mojstri Vam bodo z veliko domišljije pripravili malice, kosila, slavnostne večerje, hladni bife ali piknik na prostem. Vse naštetu Vam na Vašo željo tudi pripeljemo! Za Vas se bomo še posebej potrudili.

Pokličite nas na telefon 814-150, da se pomenimo o Vaših željah in potrebah.

STOL
restavracija

Lilija

Izposojevalnica poročnih oblek

Trzin, Mengeška 81
tel.: 737-176

Vabimo vas, da si ogledate pestro ponudbo poročnih oblek in dodatkov.

Delovni čas: od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure in 15. do 18. ure.

Odkupujemo hlodovino črne jelše.

Plačilo takoj ob prevzemu.

JURJOVEC d.o.o.,

Tučna 5, Kamnik, tel. 817-232

AV SERVIS RTV KONCILIA in TRGOVINA

Kamnik, Vrhpolje 41 (v gasilskem domu)
tel.: 831-383

Prodaja na obroke:

- TV, videorekorderji, akustika
- SATELITSKE ANTENE

Odperto od 9. do 12 in od 15. do 18. ure, ob sobotah od 10. do 12. ure.

du

Delavska univerza Domžale

Kolodvorska 6
tel.: 711-082, 712-278

POLETNE ŠOLE:

- tečaj krojenja in šivanja; pričetek 27. junija
- priprave na popravne in zaključne izpite
- jezikovni tečaji za otroke
- računalniški tečaji za otroke
- tečaj strojepisja
- tečaj higienskega minimuma
- tečaj varstva pri delu

Obiščite nas ali pokličite po telefonu: 711-082 ali 712-278.

Lokal v Kamniku, primeren za trgovino s tekstilom v izmeri 30 do 50 m² najamem
Tel.: 811-039

Ugodno prodam skoraj nova termo jogija 190x80 cm. Telefon: 814-614, zvečer.

Prodam nove pograde iz naravnega lesa. Tel.: 811-191.

Šivalne stroje - gospodinjске - popravljam. Tel.: 812-826.

Poslovni prostor - pisarno

12 kv. m. na železniški postaji Kranjska 3, oddam v najem. Tel. 817-071.

Vabimo vas k oglaševanju v Kamniškem občanu, ki vsakih štirinajst dni zaide v vsa gospodinjstva naše občine. Prejemajo ga tudi podjetja, ustanove, zasebniki in drugi naročniki iz kamniške in sosednjih občin.

PREDSTAVITE SVOJO DEJAVNOST, STORITVE, PROIZVODE

Pokličite po tel. 831-311 ali 815-361.

TRGOVINA ZA VROČE POLETJE

s 70-imi VRSTAMI SLADOLEDOV
IN MNOŽICO OSVEŽILNIH PIJAČ

z BLAGODEJNIMI UČINKI
KLIMATSKIH NAPRAV

z ŽE POZNANIMI
OHLAJENIMI CENAMI

Šutna 48 - KAMNIK
tel.: 831-502

TRGOVINA ZA VROČE POLETJE

d.o.o.

Trg svobode 6, Kamnik

(v prostorih AMD Kamnik)

Tel.: 81 13 42, 81 71 34, 81 71 44

- TELEFONSKI APARATI
- TELEFONSKE HIŠNE CENTRALE
- TELEFAXI
- SIGNALNE VARNOSTNE NAPRAVE

Delovni čas: vsak dan, razen sobote, od 8. do 12. in od 14. do 17. ure.

Se priporočamo!

NA-BO d.o.o.
TRGOVINA CASTOR
Kamnik, Ljubljanska 31
tel.: 815-348

Gradbeni in inštalacijski material po ugodnih cenah:

- keramične ploščice
- klinker ploščice
- dimnik Schidel
- pohištvene cevi
- stiropor
- novoterm
- modularni blok
- armaturne mreže za plošče
- gospodinjски in tehnični plin

Odperto od 7. do 19. ure, ob sobotah od 7. do 13. ure.

TRGOVINA Z BARVAMI, LAKI, LEPILI, ČISTILI in PRIBOROM na Steletovi 25 v Kamniku tel. 812-511

UGODNO

- ekskluzivna prodaja dekorativnih ometov ROSETI
- prodaja fasadnega materiala po tovarniških cenah za plačilo z gotovino
- pištrole in pribor za barvanje iz programa Wagner in Sata
- velika izbira brusnih papirjev, orodja, barv, lakov...
- UGODNE CENE UVOŽENE PLUTE (naravna, voskana, lakirana)
- pralni praški 3 kg že od 400 SIT
- sadolin - original spet v prodaji.

Material brezplačno pripeljemo na dom.

Odperto od 7. do 19. ure, ob sobotah od 7. do 13. ure.

»POLOS« — TRGOVINA S PREMOGOM

Zapoge 40, Vodice
tel. 824-096, 823-585

vam nudi

- vse vrste premoga (zasavski, trboveljski, zagorski, velenjski, uvoženi češki premog)
- kocke
- oreh
- kosi
- premog, pakiran v vreče
- žagana drva

Naročen material vam dostavimo v najkrajšem času.

Možnost plačila s čeki - z odlogom.

Se priporoča - Jernej Jerman!

gorenje maloprodaja

CERES Kamnik, Usnjarska 9,
tel.: 817-203

POOBlašČENA PRODAJALNA

VELIKA IZBIRA:

- pralni in sušilni stroji
- pomivalni stroji
- hladilniki in štedilniki
- hladilne omare in skrinje
- TV aparati in glasbeni stolpi
- mali gospodinjски aparati

velika izbira rezervnih delov Gorenje

PLAČILNI POGOJI:

- popust za gotovinska plačila
- 1+5 obrokov brez obresti
- 1+8 obrokov (obresti na 6., 7. in 8. obrok - 9%)
- 15% gotovinski popust za BTV ORAVA
- prodaja na zakup (LEASING) na 25 obrokov

BREZPLAČNA DOSTAVA

Odperto od 9. do 12. in od 14. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 13. ure.

**SERVIS HLADILNIH NAPRAV IN
GOSPODINJSKIH APARATOV**

Železnik Miro
Nevlje 19, tel.: 831-494

Popravilo:

- hladilnikov
- gospodinjskih aparatov
- zamrzovalnih skrinj
- gostinskih hladilnih naprav
- popravilo izolacij hladilnih skrinj

JANEZ VREČEK

Zgornji Brnik 143
tel. (064) 422-778

Izdelujem in popravljam peči
za centralno ogrevanje na trda
in tekoča goriva.

Izdelujem cisterne za olje, peči
na olje in plin.

Na zalogi kombinirani boilerji.

Po proizvodnih cenah

Vam nudimo **lesene karnise**
stropne in stenske, vseh dolžin.

KERN Markovo pri Kamniku, tel. 817-133

ELEKTRO SERVIS

Marjan Plemeniti
Vrhpolje 73, tel. 831-058

POPRAVILO

- pralnih strojev,
- električnih štedilnikov,
- boilerjev,
- malih gospodinjskih aparatov,
- napeljava in popravilo elektro inštalacij.

AVTOBUSNI PREVOZ

Grčar Silvester
Matije Blejca 6, tel.: 814-705

**Vsako soboto vas popeljemo
v Portorož za 1.000 SIT
(voznja v obe smeri).**

Odhod ob 6. uri izpred OŠ Duplica.
Odhod iz Portoroža ob 19. uri.

Informacije dobite po telefonu 814-705.

**NOVO V
KAMNIKU**

Elektro trgovina

WANOX, d.o.o. Kamnik
Perovo 27 (ob obvoznici)
tel.: 813-419 fax: 813-395

Po ugodnih cenah:

- * elektroinštalacijski material
- * ročno orodje
- * gospodinjski aparati
- * bela tehnika
- * akustika
- * napeljava elektro inštalacij

Obiščite nas od 8. do 19. ure,
ob sobotah od 8. do 12. ure.

MISA d. o. o.

TRGOVINA - AVTOMATERIAL
Podgorska pot 2, Kamnik
tel. 811-869

Nudimo vam:

- rezervne dele za osebna, tovorna vozila
in kmetijsko mehanizacijo

UGODNO

- alarmne naprave z montažo
- pomične strehe (po naročilu) z montažo
- vložki za ključavnice jugo, 101, 750
- rozete odbijačev 101 GTL

AVTOELEKTRO SERVIS:

- montaža radio aparatov
- osebni in tovorni program ter kmetijska mehanizacija

Vse na enem mestu!

**SERVIS
PLINSKIH
NAPRAV**

Plin

- štedilniki
- boilerji
- peči
- rezervni deli

Jože Kladnik
Vrhpolje 125
Kamnik
☎ 832-872

Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi upanja, trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.

ZAHVALA

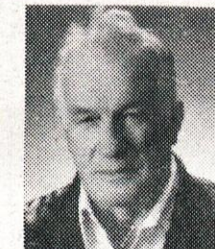
V 55. letu življenja nas je mnogo
prezgodaj zapustila naša draga
žena, mami, stara mama in tašča

SLAVKA OČEPEK

s Križa 13

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom
za pomoč, izrečena sožalja, poklonjeno cvetje, sveče in mašne
namene ter številno spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna
zahvala patronažni sestri ZD Kamnik, posebno sestri Jani
Prezelj za nesebično pomoč, dr. Logarjevi, dr. Severju in osebju
gastro oddelka UKC Ljubljana, Franciju Orešniku, Lovru
Plevlu in Ivu Mohoriču. Hvala tudi nekdanjim sodelavcem
Stola ter sodelavcem Kočne. Hvala župnikoma g. Pavliču in g.
Očepku za lep pogrebni obred, pevcem za ganljivo petje,
gasilec s Križa za govor in spremstvo, narodnim nošam in
Janezu Krto za izvajanje Tišine. Hvala vsem, ki ste jo spoštovali
in imeli radi.

Žalujoci: mož Martin, hčerki Stanka in Martina z družinama
in drugo sorodstvo
Križ, junij 1994

Počivaj mirno, sladko spavaj
v grobu ni gorja in ni skrbi.
A enkrat snidemo se vsi
nad zvezdami, nad zvezdami.

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega moža, očeta,
starega očeta, brata, tasta, botra in strica

**FRANCETA
PLAHUTE**

z Briš 3

se najiskreneje zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in sodelavcem
Svilanita, Kočne - Zelezina in Novotehne ter znancem za pomoč,
izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in za maše ter številno spremstvo
na njegovi zadnji poti. Še posebej hvala zdravstvenemu osebju ZD Kamnik
in UKC Ljubljana - Nevrološka klinika in CIT za skrbno zdravljenje in
lajšanje bolečin. Hvala tudi župnikoma Lojzetu Berčetu in Antonu Fajdigi
za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem Lire, neveljskim cerkvenim
pevcem, Kamniškim kolednikom, govornikoma Ladu Omružju in Janezu
Majcenoviču za ganljive besede slovesa ter Gregorju Sušniku za izvajano
Tišino. Še enkrat hvala vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani
in nas tolažili.

Žalujoci: žena Ančka, sin France z družino, hčerka Martina, brat
Nejček, sestra Julka z družino in drugo sorodstvo
Briše, Oševček, Apno, junij 1994

Ni več trpljenja,
ne bolečine,
življenje je trudno končalo
svoj boj.

ZAHVALA

V 68. letu življenja nas je zapustil
naš dragi mož, ati, stari ata, brat,
stric in bratranec

RUDI PRELEC st.
iz Mlake pri Komendi

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem in znancem
za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in spremstvo na
njegovi zadnji poti. Zahvala tudi gospodu župniku za opravljen
pogrebni obred, pevcem za zapete žalostinke, Gasilskemu
društvu Komenda za govor in spremstvo ter vsem praporščakom.
Hvala vsem, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih.

Žalujoci vsi njegovi

Mlaka, Komenda, Ljubljana, Kal. Barka, Senožeče, Italija,
junij 1994

ZAHVALA

V 86. letu življenja nas je po hudi
bolezni zapustil sosed

**MARTIN
MALEŽ**

Kotarjev iz Tunjic

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in vsem, ki ste
se v velikem številu prišli posloviti od njega, mu podarili cvetje,
sveče in darovali za druge namene. Hvala dr. Krtovi in
patronažnim sestram za lajšanje bolečin v težkih dneh. Hvala
gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem za
ganljivo petje, gasilec za številno spremstvo na zadnji poti,
g. Janezu Pregledu in g. Modicu za poslovilne besede. Hvala
vsem, ki ste ga spoštovali in imeli radi.

Šmidovi in Vrtnarjevi

Tunjice, junij 1994

Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi upanja, trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je po težki
bolezni zapustila naša draga mama,
stara mama, prababica, sestra, teta
in svakinja

JOŽEFA ZORE
s Perovega 19

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem,
znancem in sodelavcem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje,
sveče in za maše ter številno spremstvo na njeni zadnji poti.
Posebna zahvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za lepo
zapete pesmi, dr. Krtovi, dr. Plavčevi in patronažnim sestram
za nego in g. Modicu za poslovilne besede.

Žalujoci vsi njeni

Kamnik, junij 1994

Lovci so se poklonili ti
z zeleno vejico.
Lovski rog pa je zatrobil
večno nam slovo.

ZAHVALA

Nenadoma nas je v komaj 63. letu
življenja zapustil naš dragi mož,
oče, stari ata, brat in stric

LUDVIK PIRC

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, sodelavcem,
prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje
in sveče ter številno spremstvo na njegovi prerani zadnji poti.
Posebej hvala lovskim tovarišem LD Stahovica in gasilec GD
Gozd za pomoč in sodelovanje pri pogrebnih svečanosti in za
ganljive besede, s katerimi sta se predstavnika spomnila
pokojnikove življenjske poti in gospodu župniku za lepo oprav-
ljen pogrebni obred.

Žalujoci vsi njegovi

Gozd, Šmartno, Studenca, Kamnik, junij 1994

O, saj ni smrti, ni smrti!
Samo tišina je pregloboka,
kakor v zelenem,
prostranem gozdu!
(S. Kosovel)

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega
očeta, dedka in tasta

**ALOJZA
GOLETA st.**

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste bili z nami na njegovi zadnji poti, nam
izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče in nam kakorkoli drugače pomagali
v težkih trenutkih. Hvala sodelavcem Titara, Svita, Osnovne šole Franu
Albrehta, stanovalcem bloka Matije Blejca 20 in sosedom, osebju Doma
upokojencev Kamnik, dr. Brumnu za dolgoletno zdravljenje, pevcem in g.
župniku. Posebna zahvala pa velja družini Verovšek, g. Cerarjevi, g.
Verstovskovi in g. Zakrajškovi, ki so mu z iskrenim prijateljstvom, pomočjo
in vzpodbudo v času boleznih olajšali življenje.

Žalujoci: sinova Lojze in Dare z družino ter hčerka Ani z družino
Junij 1994

ČAS DOPUSTOV JE TU!

Vse kar potrebujete
imamo v Napredku.

Cene ugodne
— ponudba velika

TUDI NA DOPUST Z NAPREDKOM

Slaščičarna
»LENČEK«
v Komendi,

*Vas pristrčno vabi, da obiščete
našo senčno teraso in poskusite
naše vedno sveže torte in peciva.*

Odločite pa se lahko tudi za »Ledene špagete«, sadno kupo, »Ledeno pizzo«, banano »Split«, »ledeno kavo«, sladoledni shakes in še veliko drugih sladolednih dobrot.

Odprto je vsak dan od 10. do 20. ure.

Pridite, ne bo Vam žal.

GUMIIZ

TRGOVINA Z GUMENOTEHNIČNIMI IZDELKI
Kamnik, Šutna 76 (za Korobačem)
tel. & fax: 812-962

- Veloplašči za kolo 500 do 1.400 SIT, moped plašči 1.765 SIT do 3.120 SIT, zračnice za kolo in moped 480 do 610 SIT, klinasta jermena za avto (širine 10-32) in ostali program.
- prevleke za avto 3.880 SIT, tepihi za avto 1.750 do 3.390 SIT,
- bovden za kolo (zajle) 132 do 400 SIT, bovden za motorje APN, avtomatik od 540 do 699 SIT,
- deli za pralne stroje: mehovi, grelci, cevi, programatorji itd.,
- grelci za štedilnike,
- elektrooprema za motorje: vžigalne tuljave, magneti itd.,
- kolulci za vodo od 10 do 50 m po 720 do 3.604 SIT.

Odprto od 8. do 19. ure,
ob sobotah od 8. do 12. ure.

gorenje maloprodaja

POOBLAŠČENA PRODAJALNA

ASA AHAČIČ Domžale,
SERVIS Prešernova 1/a,
TRGOVINA tel. 722-107

**GOSPODINJSKI APARATI GORENJE
DO 30% CENEJE**

HLADILNIKI	ŽE OD 23.732,00 SIT
KOMBINIRANI HLADILNIKI	ŽE OD 43.229,00 SIT
ZAMRZOVALNE OMARE	ŽE OD 38.665,00 SIT
ZAMRZOVALNE SKRINJE	ŽE OD 29.464,00 SIT

NOVO!
SESALCI HOOVER

- za suho in mokro sesanje
- za globinsko sesanje (turbo)

**VAŠA ODLOČITEV
POMENI VARČEVANJE**

- Plačilni pogoji:
- 5% POPUST PRI PLAČILU Z GOTOVINO
  - OBROČNO ODPLAČEVANJE
  - 5 OBROKOV BREZ POLOGA IN BREZ OBRESTI
  - MOŽNOST PODALJŠANE GARANCIJE DO 24 MESECEV
  - PONUDBA VELJA DO PRODAJE ZALOG

Brezplačna dostava!

Odprto od 9. do 12. in od 15. do 19. ure,
ob sobotah od 8. do 12. ure.

»KGM«

TRGOVINA S PREMOGOM
JANEZ KALAN,
Zapoge 3/d
tel. 823-609, 824-424

**Na zalogi imamo kvalitetne
vrste premoga iz Zagorja,
Trbovelj, Velenja, nemške
brikete in češke kocke.**

Omogočamo vam plačevanje s čeki.

TRGOVINA »KGM«,
Janez Kalan

FORMAČ

FOTOKOPIRNICA
Novi trg 41a, KAMNIK
vhod srednješolskega centra
tel.: 831 - 452, 831 - 064

RABLJENI IN NOVI UČBENIKI,
(za osnovno in srednjo šolo)

ŠOLSKE POTREBŠČINE
(na tri obroke)

ODPRTO: 8.00 - 20.00
SOBOTA: 8.00 - 13.00

**VABIMO VAS, DA NAM PRINESETE V PRODAJO
UPORABNE IN ŠE VELJAVNE UČBENIKE!**

Kamniški občan - Ustanovitelj Skupščina občine Kamnik, izdajatelj Bistrica, d.o.o., Kamnik, Ljubljanska 3/a, direktorica Saša Mejač, oec. Ureja uredniški odbor. **Glavni in odgovorni urednik Franc Svetelj**. Strokovna sodelavka Vera Mejač. Lektorica Breda Podbrežnik Vukmir. Tehnični urednik Bojan Knavs.

Na podlagi zakona o prometnem davku (Ur. list RS, št. 4/92) in mnenja Urada vlade za informiranje (št. 23/231-93 z dne 15. 9. 1993) sodi časopis med proizvode informativne narave po 13. točki tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odstotni davek od prometa proizvodov. Kamniški občan izhaja dvakrat mesečno v nakladi 11.200 izvodov in ga prejema vsa gospodinjstva brezplačno. Naslov uredništva: Kamnik, Glavni trg 24 (občina), tel./fax: 831-311. Žiro račun: Bistrica, d.o.o., 50140-603-53872. Rokopisov in fotografij ne vračamo. Tisk DP DELO - Tisk časopisov in revij, Ljubljana, Dunajska 5.